

Mer Si Yesuenemén Lukém Yéfarotam

Saurégh si

¹ Fútar Tiafilus:

Tárfár árém mwighé yaitotaménd ménát faroghét némé té kufrotawét téfefaf.

² Yémofem yafrotaménd kétamé némé si té yinjoyénd ufroghan a emofem yéfarotaménd.

³ Yéndon té merkéráye téfandawan méinyotio yam kétándmé ufrogh, mer kéretau tayot faroghét ménát merkéráye ndenéfifi némé té kufrotau. Yéndon yafrotan feyot minde merfifi Tiafilus,

⁴ Yéndon yéné yafrotan ménát fém so mat ném efalo si méinyotio árkéméné fém té káyáretau.

Jon walitogh ár yáne áraféghmén si afrogh

⁵ Yéné efghon Erod njam témorwén Judiamén warsagh ár, kété témorwén ghéngén wárogh ár yétkwén Jakaraya efe tafnyangérwén ghéngén wárogh ár Abiane mérén, yáne amaf Elisabet Aron ákimén.

⁶ Jakaraya a Elisabet Ngánjánene ghékfan mer ghérsaye tamorarwén, méinyotio Yurane nák tawaitoghét.

⁷ Wénde ambumofnar tarwén, ménamén Elisabetéf mwinu tárwén, a fá bulu náyáteyayénd.

⁸ Ámb efghon Jakarayane mérénta ghéngén ásáfogh efogh nawerai, yémon ghéngén wárogh ásáfogh yérnyai Ngánján sáfrére.

⁹ Yéfene túmén témndan Ngánjánam taferngai ménát mer wimafé rokar wároghét Ngánján wáwefnogh méngo kénjút.

¹⁰ Njam efogh náwerai mer wimafé rokar wároghét, méinyotio ár náumendaménd wáwefnogh méngo sifayan Ngánjánafé oraighét.

¹¹ Féyo Ngánjánene njafar si résagh ár nufaryéng yáfaf, nokayoyéng ghéngén wárogh séki tambénta.

¹² Njam Jakarayam yinjoyéng, fá sélngwél yémormén a férféram yifoyéng.

¹³ Wénde njafar si résagh árom yémndayéng, “Yau férfér ném, Jakaraya, fene Ngánjánafé orayégh si té náyarang. Fene amaf Elisabet so nésle ghakér ambum, fémon táf yétkwén taram Jon.

¹⁴ Fá so yém áuwégh a remngogh feyot, a tárfár so náuwetat ménamén yáne éslaghmén.

¹⁵ Fá ndimbal so yém Ngánjánene ghékfán, wéri nénefnar a ámb táikér nu, a fá so yém Ngánján Mbérbmber wafoghkaf kétándmayo éslagh.

¹⁶ Tárfár ár Israilmén yémon so ewangote kétán Yuré yéfenjo Ngánjánafaf.

¹⁷ A fá so yéngém Yurane frondeta, mbérbmberan a waftayan ndenanit Elaija kés témorwén, ménát afafene tikéf wangoghét kétán yéfenjo ambumafe-faf, a ayaréghofnaye ghérsata wangoghét kétán káfeté; efalo ghérsat táfrendau Yurai.”

¹⁸ Jakarayam yémotai njafar si résagh ár, “Ndernáye wét yénd mat so kamndan yénémamén? Yénd swém bulu wém a tane amaf siyém ndenényameyo ausé.”

19 Njafar si résagh árom yawangoi, “Yénd wém Geibrél. Yénd Ngánjáne kaka wakai a yénd kwénmáfárete siafé sái kémaufron yéné mer si.

20 A sénonjo fém kékmbo métar a yau no-
raya kétánótio yéné ufroghene efogh kawerangé
ménamén fémo efalo yau tane si so táyáto.
Árkéméné so efalo kénamndangi yánjo efghon.”

21 Yéné tekan árém Jakaraya njam tanjetawét a
mwiché uwérsoghan tamorwén ménamén tekfifi
télawangérwén wáwefnogh méngo kénjún.

22 Njam fá nétoryéng, fá yau korayau yéfefaf.
Yémofem yáyámngoyénd ménamén yémon ghékéf
waingégh Ngánján yinjoi wáwefnogh méngo
kénjún, fá siofnar namndai yéfeyot ngángayero
tawaweindau.

23 Njam yáne wáwefnogh efogh nefoyénd, fá
néngangoi méngot.

24 Soramé yáne amaf Elisabet namndai suafé
a 5 ghérare méngo kénjúnro témorangérwén yau
kétonau.

25 Elisabet norayai, “Yuram yéné tafrote tayot,
yéné efghon Ngánjánam yauyafoi yáne ménde a
yitérmboi tane wáiwáiafé yam árfe tambén.”

Yesuene áraféghmén si afrogh

26 Táf Elisabetene 6 ghérareyan, Ngánjánam
yáfáretam njafar si résagh ár Geibrél Najaret Galili
yuwot,

27 yéné méinyo mérésoefaf efe yéreindaménd
awerghét Josefefaf, Deifidene mérén kénjút, yáne
yétkwén témorwén Meri.

28 Njafar si résagh ár yéngmormén Meri yémndai,
“Mer frengégh siafé! Yuré siyém fefaf yém.”

29 Meri ndimbal sélngwél yémorméng yáne sian a mwithé uwérsoghét yéméindai ndernáye yéné áuwéghfifi so yém.

30 Wénde njafar si résagh árom yémndai, “Yau férfér ném, Meri, fémon Ngánjánene ménde té yinjo.

31 Fém so ném ambumafé a fém so nésle ghakér ambum, a yétkwén táf taram Yesu.

32 Fá so yém ndimbal a so yémndetat Minde tukén Ambum. Yuré Ngánjánam so tiyátongé warsagh ár ndenáye fété yáne áki Deifid kés témorwén.

33 A fá so yém Israil limánégh ár tuotot. Yáne méngotu yau so yiyato!”

34 Merim yémotai njafar si résagh ár, “Ndernáye so yéné yém, ménamén yénd swém méinyo méré?”

35 Njafar si résagh árom yawangoi, “Efalo, Ngánján Mbérmber fefaf so yéném, a Minde Tukén waftayam fém so kémafarngé. Yéné téfnan njúnnjúnofnar ambum so yémndetat Ngánjánene Ambum.

36 Elisabet fene mérénmén ambumafé so yém ausayan a efe témndetawét ndené mwiné téfnár yém, sénonjo suafé yém 6 ghérare kénjún.

37 Yénémamén Ngánjáneyot yau táikér yém.”

38 Merim yawangoi, “Yénd wém Yurane faiofnar ásáfogh ár. Féyotaro so nufrote némé té wémndé.” Si soramé njafar si résagh árom yéfrangoi.

Merim yiyafói Elisabet

39 Yéné efghon Meri wékeye álighét náfrendam tesenot Judia tunakéf yuwot.

⁴⁰ Fá nélawai Jakarayane méngot a frengégh si yaramai Elisabete.

⁴¹ Njam Elisabet náyarai Meriene frengégh si, ambum táf nalinai fút kénjún, a táf Elisabet témorwén Ngánján Mbérbér wafoghkaf.

⁴² Fá tuk kéme norayai, “Frengéghkaf ném méinyotio amaf kénjún, a frengéghafé ambum fémon so yéráfte!

⁴³ Némamén yénd méndefé wém, tane Yurane amé sái yéném tafaf?

⁴⁴ Njam fene frengégh si náyarai, táf ambum tane fút kénjún notanai áuwéghafé.

⁴⁵ Nderé áuwéghafé yém yáyot si némé té norayai Ngánjánene efalo si sái nufrota yáfaf.”

Meriene wagh

⁴⁶ Meri norayai,
“Tane tikfam Yuré yuwete

⁴⁷ a tane mbérbér áuwéghan yém Ngánján tane Wanjarégh ár kénjún,

⁴⁸ ménamén yémon yénd wafarotam yuwan ghérsafé yáne ásfáogh mérés!

Yéndandmé sénonjo méinyotio árem so wémndetat yénd ndené frengéghmén ném,

⁴⁹ ménamén Minde tukén waftafé sélngwélafé yam tayot yafrotam.

Yáne yétkwén yém njúnnjúnofnar.

⁵⁰ Yáne ghérghérsisé so néngusamngote yéfeyot emofem férférafé yéfandat fá kétándmé ámb ár saté kétánotio ámb ár saté.

⁵¹ Yémon té yuyafotam muyé yánjo ngángaye, yémon té ewafarnai fá efe tuktuk mwighe emarghan tamorwén.

52 Yémon té eweworyéng yuwot limánégh ár
yéfenjo limánégh ámnjogh sifayata,
wénde euyoyéng tukét métar ár.

53 Yémon té eremngoi siogh ár tárfár rokare
wénde engwatembayéng wemár ár sotro.

54 Yémon té yáutánam yánjo faiofnar ásáfogh ár
Israil
yafarotai ghérghérsisaye.

55 Ebraamefaf a yánjo mérénfaf tuot,
ndernáye té nénorayayéng téfene afafefaf.”

56 Merif emorarmén Elisabetfé nambio ghérare
soramé Meri néngangoi méngotuot.

Jon walitogh ár yáne áráféghmén si

57 Elisabetene efogh njam nawerai yáne am-
bummén, fá naráftam ghakér.

58 Yáne kaka ár a fútaréf náyarayénd ndené
Yuram ndimbal ghérghérsisé yuyafoi a fá
káuwétawét yémafé.

59 8 efogh nawerayéng fá engmormén ghéngan
néfghét a yémofem yétkwén yéramayénd yárefé
Jakaraya soramé,

60 wénde yátmé norayai, “Yau! Yáne yétkwén so
yém Jon.”

61 Yémofem yémndayénd, “Ámb yéné yétkwén yau
yém féfene mérnán.”

62 Yémofem ngángaye yéngwaghnyayénd yárefai
ménát ambumoe yétkwén ramghét.

63 Fá namotayéng farogh fefat ngángé
awaunyéghe, méinyotio ár sélngwél emorméng
yémon yéfarotam, “Yáne yétkwén siyém Jon.”

64 Táf fété Jakaraya si néngufngoi a tuwetau
Ngánján.

⁶⁵ Ár fútar Ngánján férféram ewifoi, Judia yu áréam taruindawét yéné yammén.

⁶⁶ Méinyotio ár efe náyárayénd mwiché uwérsoghan tamorwén, a namotayénd, “Efe yéné ambum so yém?” Ménamén Yurane ngángé kété témorwén.

Jakarayane wagh

⁶⁷ Yárefé Jakaraya Ngánján Mbérbéram yafoi si nufngoi,

⁶⁸ “Áuwégh yém Yurai, Israilmén Ngánján!
Fá té téném yánjo ár wanjarghét.

⁶⁹ Fá yénmáfáretam téfe wanjarégh ár
yáne faiofnar ásáfogh ár Deifid yáne
mérénmén.

⁷⁰ Némé fá norayai yáne Ngánjánene mat yátogh
ár kénjumé tándái,

⁷¹ Wanjarégh yém kéténdmé téfene mék
téfnárafene ngángata
emofem méndméndat yénfandat yénd.

⁷² Ghérghérsisé yuyafoi téfene afafeaf
a ewafarotai yánjo njúnnjúnofnar árnyégh.

⁷³ Wengéghofnar si norayai téfene afé Ebraamefaf.

⁷⁴ Yénd yénmutoryéng kéténdmé mék
téfnárfene ngángata
a yénméindai yénd yáyot férférof nar yam wa-
farerghét:

⁷⁵ njúnnjúnofnar a mbarkánd kér ro Ngánjáne sáfan
méinyotio téfene efghon.

⁷⁶ Fém, tane ambum, so ném Minde Tuk
Ngánjánene mat yátogh ár,
so ném Yurane sáfréré
end frengéghét yáyot,

⁷⁷ yánjo áréet so ewaramete wanjarégh mat
yéfene yaufi wányányégh kénjúmé.

⁷⁸ Ménamén téfene Ngánjánene ghérghérsisé
njafar tambén árnyégh efogh so yéném téfefaf.

⁷⁹ So télálángé fá efe kwéfkwéfan em
a kér mbanmbanan efe em
so engwambete téfene karkaf krufrát endmé.”

⁸⁰ Ambum nanotam a muyafé namndai
mbérmbéran, a fá tékmangérwén fanfne yuwon
kétánotio marataye nufaryéng Israilét.

2

Yesuene áráfégh

¹ Yéné efghon Kaisar Augustusam muyé si
yéramai marataye yétkwén kayoghét Rom yuwon.

² Yéné simormén frondefifi yam yétkwén kayo-
ghét njam Kwirinius gafana témorwén Sirian.

³ Méinyotio ár nuwanoyénd yéfenjo tesenot
yétkwén yáuwéghét.

⁴ Féyo, ménamén Josef siyém Deifidene ákimén,
fá néngwanoi Najaret tesenta Galili yuwot kétán
Betliem Judia kénjút, yéné tesen siyém ánde Deifid
nanotam.

⁵ Fá nuwaneyayénd Merifé yétkwén kayoghét,
efe té yémndayénd awerghét Josefefaf a tát
áráféghétro témorwén ambum.

⁶ Njamandio tarwén kété, efogh nawerai am-
bum áráfhét,

⁷ a fá fronde sénko ambum naráftam. Sálámeye
yéfiyaryéng ambum yéflayéng wérárafene njamke
téruan ménamén kété yau sifayé témorwén yéfeyot
méngon.

Sif wanjengégh ár a njafar si résagh ár

⁸ A sif wanjengégh ár tékmangérwén kaka sifayan ghékéf tawafayotawét sifafet sémbáran.

⁹ Yurane njafar si résagh ár sélngwéle nufaryéng yéfefaf a Yurane ndimbal kwayaghayam etremn-goi, a fá férfér tamorwén.

¹⁰ Wénde njafar si résagh árom emndai fá, “Férfér yau em. Yéndon enwarsan mer si féfeyot ndimbal áuwégh méinyotio árét.

¹¹ Sénonjo Deifidene tesen kénjún Wanjarégh ár té kárafte féfeyot, fá yém Yuré Keriso.

¹² Yéné siyém féfeyot wayamngoghét: fémo fem so tinjongi ambum sáláme fiyaréghkaf wérárafene njamke téruan.”

¹³ Sélngwélafé minde tárfár njafar si résagh ár nufaryénd yéné njafar si résagh árfé, tuwetawét Ngánján a korayawét,

¹⁴ “Áuwégh yém Ngánjáneyot minde tukén, yéné mbandan krufrát yém yéfeyot yáne méndefé árét.”

¹⁵ Njam njafar si résagh árem efrangoyénd a nuwanoyénd njafarot, sif wanjengégh ár fáro norayayénd, “Kuwanongém Betliemét fandaghét némé yam nufrote kété, árkémamén Yuram té yénmaufroi.”

¹⁶ Sif wanjengégh ár nuwanoyénd wékeye ewinjoyénd Meri, Josef, a tosé efe tékmangérwén wérárafene téruan.

¹⁷ Yémofem njam yinjoyénd fá, si yétarnayénd némé njafar si résagh árom té ewaufroyéng yéné ambumoenemén.

¹⁸ Efe méinyotio náyarayénd sélngwél emormén némé sif wanjengégh árem ewaufroyénd yéfeyot.

¹⁹ Meriene tikfan si tamorwén a mé kawafarotau.

²⁰ Sif wanjengégh ár nangoyénd áuwéghafé tuwetawét Ngánján ménamén némé náyárayénd a ghékfe yinjoyénd, árkémamén té yéfe ewaufroyénd.

Yesu témorwén wáwefnogh méngo kénjún

²¹ Ménayan 8 efghon, efogh nawerayéng yáne ghéngan néfghét, yáne yétkwén Yesu, njafar si résagh árom fronde yétkwén yaramai soramé su nawanai.

²² Njam efogh nawerai wányányégh téménd wafroghét ndernáye Mosesene nák témorwén, Josef a Meri ambum yérséménd Jerusalemét Yurafaf wateghét

²³ Yurane nák ndernáye té yéfarotam, “Méinyotio fronde sénko ghakér ambum wateghét Yurafaf.”

²⁴ A fá nuwanoyénd ghéngén ramghét ménamén Yurane nák ndernáye noraye ménát sómbio mamuot o sómbio duf tosat.

Simionene afrogh si

²⁵ Ár témorwén Jerusalem kénjún yétkwén Simion, efe témorwén mbarkándro a Ngánján férférafé ár. Fá kawanjetau ménát Israil wanjarghét, a témorwén Ngánján Mbérbmber wafoghkaf.

²⁶ Ngánján Mbérbmberam mwighe yaramai, “Fém yau so kér ném fronde Yurane Keriso so tinjo.”

²⁷ Ngánján Mbérbmberam yimndai Simion kétán wáwefnogh méngo kénjút. Njam yárefafem ambum Yesu yérséménd kétán túmén yam wafroghfaf ánde témorwén nákan,

28 Simioném ambum yambnai ngángaye a áuwégh yawangoyéng Ngánjáne táf norayai,

29 “Wanjarégh ár Yuré, fémon némé té wémndai, sénonjo yénd fene faiofnar ásáfogh ár kér so wém áuwéghafé.

30 Ménamén tane ghékfam fene wanjarégh té yinjo,

31 ménát méinyotio árém so yéfandat árkéméné fémon té néusénam.

32 Fá so yém ndenanit kwayaghé sái yuyafo-tam fene efalofifi Téndo árét, a yémon so eméinde ár sái nemnat tukén Israil árfenemén.”

33 Ambumoe yárefé a yátmé sélngwél ermén némé Simion té norayai yánemén.

34 Simioném efrendai fá a yémndai Meri, yátmé, “Yéné ambumom so eméinde ámb Israil ár sái nékmbotat Ngánján efalo yiyátoghét, a tárfár ár so kawengongi Ngánjánefaf a fá so yém waufarogh ménát mat yátoghét árét wénde tárfár árém so yékenat fá.

35 Ménát tárfár árfene tikéfta yaufi mwithé so nufanat. Yaufi wafroghyam yémofem so ewafro-tat yáfaf árkéménayam so tawaramangé ndimbal ghérghérsisé.”

Annane ghérsamén afrogh si

36 Kété témorwén Ngánjánene mat yátogh amaf, Anna, Fanuelene mérés, Aserene mérénmén. Fá témorwén auséfifi, a fá enmorarmén yánjarfé sefen yunjfro.

37 A kwiré náyátoi kétánótio 84 yunjéf namn-dayéng. Yémon yau yéfrangoi wáwefnogh méngo

wénde táwefnotau sémbár a efghon Ngánjánafé koraiwét a kawafarmetau.

³⁸ Yéné efogh féneféneyan yénmormén yéfefaf, yémon kánjo yaramai Ngánjáne a ewaufroi ambumoenemén efe kawanjetawét Jerusalem wan-jarghét.

³⁹ Njam Yurane nák némé wafroghét tamorwén Merifém Josefé té ewifeyayénd, fá tát nangeyayénd Galili yuwot yéfenjo tesenot Najaret.

⁴⁰ Ambum nanotam muyafé namndai, fá káfeté mwithé wafoghkaf témorwén, Ngánjánene ngáram yáfaf témorwén.

Ghakér ambum Yesu wáwefnogh méngon

⁴¹ Méinyotio yunjfan yárefaf tayowéng Jerusalemét Waingégh téméndfáf.

⁴² Njam fá 12 yunjéf namndai, fá nuwanoyénd kétán, túmén yam wafarogh téméndfáf.

⁴³ Téménd soramé njam yárefaf kénangowét méngotuot, ghakér ambum Yesu nawangsoi Jerusalemén, wénde mat yau tarwén ambumoenemén.

⁴⁴ Fá kéma kemarwét ndené mérne kar álighan kénangotawét, ámbiro efogh eyoméng. Yémofem ronjagh yafngeyayénd yéfenjo mérén kénjún a fútarfefaf.

⁴⁵ Njam yau fá yinjeayénd, fá nangeyayénd Jerusalemét yá ronjaghét.

⁴⁶ Nambio efogh soramé yémofem yinjeayénd wáwefnogh méngon, témorangérwén watamegh téfnárafé, káyáretau yéfefaf a ámogh si tawarametau.

⁴⁷ Méinyotio emofem tiyáretawét fá emormén sélngwél yáne uwangoghan mwithé kwayaghé térsawét.

⁴⁸ Njam yárefafem yinjeyayénd fá, sélngwél ermén, a yatmam yémndai, “Ambum, ndené fémo némamén yénmafrowé? Yénd afafé ténre ndémkefé fe ronjaghan.”

⁴⁹ Yesum ewawangeyai, “Némémén yénd fémoferm wéronjét? Fém mat fiya tarwén ndené yénd tane Afane méngo kénjún wém.”

⁵⁰ Wénde fá mé katambarwét némé si yémon té tamndéwéng.

⁵¹ Fá nuwanoyénd Najaretét yárefafé a fá áyárégh ár náyatoi yárefafefaf. Wénde yatmam méinyotio si ewanai yánjo tikéf kénjút.

⁵² Yesu nanotam fifiyan a káfeté mwithayan a yáne ménde Ngánjánafé a ár.

3

Jon walitogh ár end yefrende

¹ Njam tuk warsagh ár Kaisar Tiberiusém télimndau Rom 15 yunjéf, táf Fontius Faillet témorwén Judiamén gafana, Erod témorwén limánégh ár Galili yuwon, Erodé yánngén Filif témorwén limánégh ár Itulia a Trakonitisan a Lisaniaas témorwén limánégh ár Abileneyan,

² a táf Anas a Kayafas ghéngén wárogh sénko ár tarwén, Buk si yénmormén Jonefak Jakarayane ambumoefaf fanfne yuwon.

³ Yémon yarendam méinyotio Joden yu, si táitotau walitoghmén a tawalitotau yaufita awengoghét.

⁴ Ndernáye yéfarotaménd Buk sian Ngánjánene mat yátogh ár Aisayane si,

“Ámb ár ke nutne fanfne yuwon,
'End frengéghét Yuraye álighét,
wafrogh mbarkánd end yáyot.

⁵ Méinyotio yékwyékw wéfángéghét
a méinyotio mband tunakéf fénarghét a fafatot.
Méinyotio ménjuté end so em mbarkánd
a yaufi end so em frengéghkaf.

⁶ A méinyotio árém so tinjongi Ngánjánene wan-jarégh.”

⁷ Jon norayai ár mérénfaf árké tanmorwén nu-wot walitoghét yáfaf, “Fém kamban ghérsafé ár mérén! Emon fém emndai Ngánjánene nékwa sái kenngongi?

⁸ Yénayam so ewafrotati árkéménayam féfe so tayaufrongi ndené té nawengongi yaufitá. A yau yaufi si kufngongi féfenjo kénjún ndené, 'Ebraam siyém téfene áki.' Yéndo emndetan fém ndené yéné wím también Ngánjánam so tautorngé am-bum Ebraameyot.

⁹ Mbilé siyém frengéghkaf yém wén sérémb néfghét, a árké wénam yau njam mer mbwe yéfuna yéné wén siyém néfghét a fését wighét.”

¹⁰ Ár mérnám yémotayénd, “Némé yéndfem so yafrotam yénandmé?”

¹¹ Joném ewawangoi, “Ár efe sómbio sodafé njam yém ámb ároe so taramangé, a efe njamkefé yém ndenáyameyo so yafrote.”

¹² Mani kafégh ár ndenáyameyo enmormén nu walitoghét, fá namotayénd, “Watamegh ár, némé so yafrotam?”

13 Yémon emndai fá, “Yau féfenjo méndeye takafangi kétamé némé té engémndan.”

14 Ámb fiyaram wéi yémotayéng, “Yéndfem némé so yafrotam?”

Yémo ewawangoi, “Yau ewarémnati maniot ár o ekafetati unyéghe a eremngotati féfenjo fayam.”

15 Ár kawanjetawét oyárg hafé a méinyotio tikfan kéwérsotawét nde Jon némé Keriso namndé.

16 Joném ewawangoi méinyotioat, “Yéndon ewalitotan fém nue. Wénde efe tane soramé yéném tane muyé so taindangé, endene sandol ángégh fénaghét yénd féyotarofnar wém. Yémon so ewalitote fém Ngánján Mbérbmére a fése.

17 Fá siyém frengéghkaf yém njénro faloghét kétándmé fifiyafé mbwe yánjo foke. Kétándmé yémon so yésámbune saf, so euménde fifiyafé mbwe yánjo méngo kénjún, wénde so tawarongé njénro kémboghofnar fése.”

18 A ámb tárfár sie Joném tawawéngsotau ár a mer si tawawaitotau yéfeyot.

19 Wénde njam Joném yarnam Erod limánégh ár ménamén yémon nawerai yánngnoene amaf, Erodias a ámb yaufiyam ewafrotam,

20 Erodém yasamngoi yénandmé yéfefaf. Jon yélawayénd kwéfkwéf méngon.

Yesuene walitoghmén

21 Njam méinyotio ár ewalitotam, Yesu wéi yálitotam. Njam fá Ngánjánafé oraighan témorwén njafar tát nasawéryéng,

22 a Ngánján Mbérbmér néneworyéng Yesuefaf men kénjúmé ndenanit mamu. Si yénmormén

kétándmé njafarta, “Fém ném tane uwéghafé ambum, yénd minde náuwétan fefaf.”

Yesuene ákiafenemén

²³ Yesu namndai 30 yunjéf táf yánjo ásáfogh yérnyai.

Yesu maratan nakmai ndené Josefene ambum yém

Josef témorwén Eliene ambum,

²⁴ Matatene ambum, Lefiene ambum, Melkiene ambum,

Yanaiene ambum, Josefene ambum,

²⁵ Matatiasene ambum, Amosene ambum, Nakumene ambum, Esliene ambum, Nagaiene ambum,

²⁶ Matene ambum, Matatiasene ambum, Semeinene ambum, Josekene ambum, Jodene ambum,

²⁷ Joananene ambum, Resane ambum, Jerufafelene ambum, Sialtielene ambum, Neriene ambum,

²⁸ Melkiene ambum, Adiene ambum, Kosamene ambum, Elmadamene ambum, Erene ambum,

²⁹ Josuane ambum, Elieserene ambum, Jorimene ambum
Matatene ambum, Lefiene ambum.

³⁰ Simionene ambum, Judane ambum, Josefene ambum, Jonamene ambum, Eliakimene ambum,

³¹ Meliane ambum, Menane ambum, Matatane ambum, Natanene ambum, Deifidene ambum,

³² Jesiene ambum, Obedene ambum,

- Boasene ambum, Samonene ambum, Nasunene ambum,
³³ Aminadafene ambum, Ramene ambum, Ejronene ambum, Feresene ambum, Judane ambum,
³⁴ Jeikofene ambum, Aisekene ambum, Ebraamene ambum, Terane ambum, Naorene ambum,
³⁵ Serukene ambum, Reuene ambum, Felekene ambum, Eferene ambum, Selane ambum,
³⁶ Keinanene ambum, Afasadene ambum, Semene ambum, Noane ambum, Lamekene ambum,
³⁷ Metuselane ambum, Inokene ambum, Jaredene ambum, Maalalelene ambum, Kananene ambum,
³⁸ Enosene ambum, Setene ambum, Edémene ambum, Ngánjánene ambum.

4

Yesuene ufogh

¹ Yesu, Ngánján Mbérmber afoghkaf, kangotau Jodenta a Ngánján Mbérmberam yalimai fanfne yuwomé,

² 40 efghon fá yufotam Sáifram. Yémon yau enetam yéné efghon, yéné soramé siogh témorwén.

³ Sáifram yémndai, “Fém njam ném Ngánjánene ambum, yéné wím tengo njamkeyot.”

⁴ Yesum yawangoi, “Buk sian yékai, 'Ár njamkeyero yau so yémor.”

⁵ Sáifram yalimai mband tunakfot a yaufotam yáyot méinyotio mband marat.

⁶ Sáifram yémndai, “Yéndon so kémaraman méinyotio muyé a meryam, ménamén tane em, so tawaraman méndefé árfet ende téu.

⁷ Fémon njam kwáwefno ta, méinyotio fene so em.”

⁸ Yesum yawangoi, “Buk sian yékai, ‘Yáwefnota fene Yuré Ngánjánoe a yausáfota yandro.”

⁹ Sáifram yalimai Jerusalemét a nokayoi minde tukén wáwefnogh méngon. Yémon yémndai, “Fém njam ném Ngánjánene ambum, fém yénamé kátna yuwot.”

¹⁰ Buk sian yékai ndené,
“Yémon so enwáfárete njafar si résagh ár fe wambghét,

¹¹ yémofem so kémerangi yéfenjo ngángaye,
ménát fene karkaf yau so kawambangi wíman.”

¹² Yesum yawangoi, “Ndené noraye, fémo yau yékmata fenjo Yuré Ngánján ufoghan.”

¹³ Njam Sáifram yánjo ufogh yam ewifoi Yesu tát yéfrangoi ámb efghot.

Yesu yékenayénd Najaretén

¹⁴ Yesu nénangoi Galili yuwot Ngánján Mbérmbérene waftafé, si marat náyátói yánemén méinyotio yuwomé.

¹⁵ Yémon tawatametau yéfenjo áumengégh méngomé, a méinyotio árem tuwetawét fá.

¹⁶ Fá nuwanói Najaretét, ánde fá nanotam, Safatan nuwanói nélawai áumengégh méngot yáne túmén yam témorwén. Fá nokayoi wafghét.

17 Ngánjánene mat yátogh ár Aisayane kanéghekaf buk témorwén yaramayénd. Yémon yéferyéng a yinjoyéng si tékayongérwén,

18 “Yurane Mbérmber siyém tafaf yém, ménamén yénd yémon wékafai mer si waitoghét yauyau árét. Yémon yénd kwamáfárete siot yéfeyot efe kwéfkwéf méngon elau wanjarghét, kwéfkwéf ár so kretangé, kérté téfnár so em ofé,

19 yéné yunjfan Ngánjánene ménde nufrotam.”

20 Féyo yémon yéknam kénaghkaf buk, ewawangoi áumengégh méngo wanjengégh árét a námnyoyéng si waitogh sifayan. Méinyotio árfene ghékfam téfandawét fá áumengégh méngo kénjún.

21 Fá si orayégh nufngoi yéfefaf, “Sénonjo yéné si efalo náyáto féfene áyárégh kénjún.”

22 Méinyotio korayawét yánemén frengégh si a sélngwélafé mer simén emormén yáne mbírmbíрта njam nétoryéng. Yémofem namotayénd, “Yéné Josefene ambum yém?”

23 Yesum emndai fá, “Fémofem so tanangi yéné káfeté si tafaf, 'Jokté, fémyo káfrenda!' A Fémofem so kwémndangi, 'Tafrota yéna fenjo tesenan némé yénd náyárangém ndené fémo némé tafrote Kafenamén.”

24 Yémon yasamngoi, “Efalo ewaufrotan, méinyotio Ngánjánene mat yátogh ár yau eumyoi yánjo méngotuot.

25 Yéndon fém mat eyátotan ndené kété tárfár kwiré tamorwén Israilén Elaijane efghon, njam nu yau kafamndau nambio yunjéf a mbarmbar yafrotai ámb yunjéf. Kété táf káukáu nuyai yuwon.

26 Wénde Elaija yau yáfáretaménd ámb Jumén ároefaf, wénde kwirafaftro Jarefatét Sidon kénjún.

27 Kété tamorwén tárfár Israilén yaufi ghéngan enjnéfé Elisane efghon, efe ámb yau mer témorwén Naamanro Siriamén.”

28 Méinyotio ár áumengégh méngo kénjún nékw tamorwén yéné sian njam yiyárayénd

29 Fá nékwafé nafghetaménd yifnayénd tesenta, yerayénd mband tunakéffaf ánde méngotu témorwén, kétándmé sái titawét yékwét.

30 Wénde fá tiotau ár mérén kénjúmé a kété néngwanoi.

Yesum ewifnam yaufi mbérbér

31 Féyo fá nuwanoi kétán Káfenam tesen Galili yu kénjún a Safatan ár watamegh ewafngoi.

32 Fá tamorwén sélngwél yáne watameghan, ménamén yáne si waitogh témorwén muyafé.

33 Áumengégh méngon kété témorwén ár tasérmbotau yaufi mbérbéram. Fá nutnayéng minde tukén.

34 “A! Fém némat ménde ném téfefaf, Yesu Naretmén? Fém téfe wasérmboghét kéném? Yénd mat wém fém efe ném. Fém ném Ngánjánene njúnnjúnofnar ár.”

35 Yesum yarnam, “Métar mé! Kéntor yá tambén.” Féyo yaufi mbérbéram ár yétarmái árfe ghékfan a néngtoryéng yéfrangoi ár wasérmboghofnar.

36 Ár méinyotio sélngwél emormén a korayawét fáro, “Némé watamegh yéné yém? Muyafé a waftafé yémon yaufi mbérbér ewitrote a fá néngtonat!”

37 A si yánemén marat namndai kaka méngotuamé

Yesum mer táyátotau tárfár ár

38 Yesum yéfrangoi áumengégh méngo a nuwanoi kétán Saimonene méngot. Saimone yánat témorwén minde waftafé enjne, a yémofem Yesu yamnendayénd yá wáutárg hét.

39 Fá náwefnoi yáfaf a enjne yémndai, “Kitér!” a yéfrangoi minde waftafé enjneyam. Fá nurtotam táf fété a yémon njamke ewaneyam yéfeyot.

40 Njam efogh ngironau, árem tánémnjawét Yesuefaf méinyotio efe tamorwén fénaté enjnefé, a ngángé tafayongai yéfefaf, mer káyátotawét.

41 Yaufi mbérbér kétonawét tárfár ár tambén, kutnawét, “Fém ném Ngánjánene ambum!” Wénde Yesum ekmbói fá siofnar, ménamén fá mat tamorwén ndené Keriso yém.

42 Faurghan Yesu nuwanoi fanfne yuwot. Árem téronjawét Yesu a njam fá enmormén kétán ánde Yesu témormén, yémofem yékmbóyénd fá ménát yau so tafrangongai fá.

43 Wénde yémon emndai, “Yéndon so yaitotan mer si Ngánjánene limánéghmén ámb tesenan, ménamén yénat yénd wémáfáretam.”

44 Mé fá témorwén si waitogh áumengégh méngon Judian.

5

Yesum emotai yánjo fronde waitogh ár

1 Ámb efghon Yesu témorwén Genesaret sau téndon tákáyongérwén, ár mérénafé tamorwén yarendayénd a Buk sifaf káyáretawét.

² Yémon ewinjeayi sómbio bout nu téndon, efrangeyayénd kété susi árém, efe tarwén yéfenjo net umbarghan.

³ Fá nuflai ámb boutan, árké témorwén Saimonene, yémndayéng bout witroghét kor némbnare. Féyo fá námnoi a ár watamegh ewafngoi bout kénjúta.

⁴ Njam yémon si ewifoi, Saimonefai norayai, “Sumbét tangérsa net a tanwam wagifot.”

⁵ Saimoném yawangoi, “Watamegh ár, sémbár tombé tété násáfotam a némé ámb yau ernyangém. Wénde ménamén fém té kés noraya, yénd so wéngém net tanwaman.”

⁶ Njam yémofem yafrotaménd némat té engémndai, yémofem ereindaménd tárfár wagif a yéfené net aftéarégghétro tamorwén.

⁷ Yénémamén yémofem engwaunyeyayénd yéfé fútarfet ámb boutot wáutárgghét, fá enmormén a sómbio boutan tawaflitawét minde tárfár wagif a olitoghétro tárwén.

⁸ Njam Saimon Fitam yinnoi yéné, yémon yáwefnoi Yesue budme a norayai, “Nguwano ta tambén, Yuré, yénd wém yaufiyamafé ár!”

⁹ Fá a méinyotio yáne wáutárgghét ár yéné wagif arnyéghmén sélngwél emormén,

¹⁰ ndenéyameyo wéi Jems a Jon, Jebedienne am-bum a Saimonene fútaréf.

Yesu norayai Saimonefai, “Yau férfér ném. Sénonjo yénandmé fém so ném ár tárfár rényégh ár.”

¹¹ Yémofem yéfenjo bout tunat engwimn-dangeyayénd a méinyotio rokar eureyayénd yéngwaitoyénd fá.

Yesum mer yiyátoi yaufi ghéngan enjnefé ár

¹² Njamandio Yesu témorwén ámb tesenan, ámb ár yaufi ghéngan enjnefé témorwén. Yémo njam Yesu yinjoi, fá yáne sáfe nuyai mbandot a yam-nendai, “Yuré, fém njam ménde ném, fémon mer kwiýáto yénd.”

¹³ Yesum ngángé ewatembai a yiyánjai ár a norayai, “Yénd ménde fété wém. So mer ném!” A táf fété yaufi ghéngan enjneyam yéfrangoi.

¹⁴ Yesum yémndai fá, “Ende yau taufro, téu nguвано, kauyafo fémyo ghéngén wárogh téfnárafefaf a ghéngén taram némé Mosesene nákan noraye frengéghmén ánde árém so kémwinjongi ndené fene ghéngan mer té namndé.”

¹⁵ Wénde si yánemén marat náyátoi. Ár tárfár tanmorwén áyárgghét yáfaf a tárfár frengégham tarsau enjne téfnár.

¹⁶ Wénde Yesu túmén kitérm bongai métar sifayat Ngánjánafé oraighét.

Yesum mer yiyátoi akényégh ár

¹⁷ Ámb efghon njamandio Yesum tawatametau, Farasi ár a nák watamegh ár, efe té enmormén fénaté méngotuta Galili yumén, Judiamén a Jerusalemén tamorangérwén. Yurane wafté kété témorwén ménát enjne téfnár frengéghét.

¹⁸ Ámb árém térsawét aknyégh ár yame sutafé yéta résaghét téngametawét kétán méngot Yesuene sáfrére kémghét.

¹⁹ Wénde yémofem yau ámb end yinjoyénd ménamén ár tárfármén, yénémamén tarmbotawét méngo sémsot tukét, a kend enendayénd némbne

fénemé ángéghe tewénawét ár néndkfot Yesuene sáfrére.

²⁰ Njam Yesum ewawinjoi yéfene ndimbal mwiché, fá norayai, “Fútar, fene yaufi té wawalinda.”

²¹ Farasi ár a nákwatamegh ár mwiché tawait-otawét yéfenjomén, “Efe yéné ár yém wanyogh si kés noraye? Efe yaufi so tawalindangé wénde Ngánjánamro?”

²² Yesu mat té náyátoi fá némé kemnawét a emotai, “Fém némamén nemnati féfene tikfan?”

²³ Árkéméné áfrátaye yém sái korayangén, 'Fene yaufi sem wawalingéghkaf em,' o sái korayangén, 'Kokai a kuano'?

²⁴ Wénde fém mat so em ndené Ároene Ambum muyafé yém yéné mbandan ménát yaufi wawal-ingéghét.” Fá norayai akényégh ároefaf, “Yéndon némdetan fém, kokai, tané fenjo yame a kuano méngot.”

²⁵ Táfandio fá fété nénokayoi yéfe sáfrére, yékafai némayan té tékmangérwén a néngwanoi méngot Ngánján ténguwetau.

²⁶ Méinyotio ár sélngwél emormén a Ngánjánoe áuwégh tawangotawét. Fá Ngánján férféram ewafoi a norayayénd. “Yéndfem tété efandam sélngwélafé yam sénonjo!”

Yesum yékafai Lefi

²⁷ Yéné soramé, Yesu néngwanoi a yinjoi mani kafégh ár yétkwén Lefi témorangérwén mani kafégh sifayan. Yesum yémndai fá, “Kwénmaito yénd.”

28 A Lefi nokayoi, efrangoi méinyotio rokar a yáitoi fá.

29 Kétándmé Lefim ndimbal téménd néusénam Yesueyot yánjo méngon, a ndimbal mérén mani kafégh ár a ámb kés em njamke tánetawét yémafé.

30 Wénde Farasi ár a nák watamegh ár káwatarnawét yáne waitogh árfefaf, “Némamén fémo fem enetati njamke a nu mani kafégh árfé a yaufiyam wafrogh árfé?”

31 Yesum ewawangoi, “Yau mer árém njokté yarawetat wénde enjne téfnáramro.

32 Yénd yau mbarkánd ár moghét wénmormén, wénde yaufiyam ár wengoghét.”

Yesu yémotayénd awafarmanéghmén

33 Yémofem norayayénd yáfaf, “Jonene waitogh ár túmén awafarmanéghan a Ngánjánafé oraighan em a wéi ndenényameyo Farasi árfene waitogh ár, wénde fene sem njamke a nu nénéyanro em.”

34 Yesum ewawangoi, “Féyotaro fémo fem so taméindangi awerégh ároene wan téfnár awafarmanéghét njamandio yémafé em?

35 Wénde efogh yéna yéném njam awerégh ár so nguwanongé yéfe tambén, yéné efghon fá so nawafarmetat.”

36 Yesum tawaufrotau yéné rengerenge si, “Emo yau so tétirangé totér sáláméta mbékwbékwot tékayongé namghét tándáwár sálámeyan. Njam yémon yafrota, yémo so tétirangé totér sáláme, a yau so katmangé tándáwár sálámeyan.

37 A emon yau so yararoté totér wéri nu tándáwár wéri nu ndimbayan. Njam yémon yafrota, totér wéri nu so tétembarngé a taghnangé

wéri nu ndimbé, wéri nu so nasune a wéri nu ndimbé so taghnangé.

³⁸ Yau, totér wéri nu fété so yararote totér wéri nu ndimbat.

³⁹ A yau efe ámb tándáwár wéri nu néne soramé wéi ménde so yéngém totrot, ménamén fá ndené noraye, "Tándáwár siyém merfifi."

6

Safatoe Yuré

¹ Ámb Safatan Yesu tiotau mbwe ndawan, a yánjo waitogh árém ámb wén mbwe kafégh ewafngoyénd, yéfenjo ngángaye tasénawét mbwe a tánétawét.

² Ámb Farasi árém yémotayénd, "Némamén fémó nák eráfne Safatan?"

³ Yesum ewawangoi yéfeyot, "Fémofem yau yaf-taménd némé Deifidém tafrotau njam fá a yánjo mérnafé siogh tamorwén?"

⁴ Fá nélawai Ngánjánene méngot, a yékafai frengéghkaf féskaflawé, yémon enetam árké nák témorwén yéfe ghéngén wároggh árfetro nénet. A yémon wéi ewaramai ámb yánjo mérnat."

⁵ Yesu norayai yéfefaf, "Ároene Ambum siyém Safatoe Yuré."

⁶ Ámb Safatan fá nénguwanoi áumengégh méngo kénjút a watamegh ewafngoi, a ár kété témorwén endene tambén ngángé akényégh áre tamorwén.

⁷ Farasi ár a nák watamegh árém téfén tron-jawét Yesue éwighét, féyo yémofem ghékéf tafay-otawét ménát yémon ámb frengégh ásáfogh kar so tawafrotau Safatan.

⁸ Wénde Yesu mat náyátoi yéfene mwiché némé kemnawét a norayai ngángé aknyégh ároefaf, “Kunjé a kokai méinyotio ár safan.” Féyo fá nunjai a nokayoi kété.

⁹ Féyo Yesu norayai yéfefaf, “Yéndo emotan fém, árkéméné yém nák Safatan: mer wafroghét o yaufi wafroghét, ghérsé wanjarghét o wirorghét?”

¹⁰ Yémon ghékfe fá tafandau méinyotio, a norayai árofef, “Fenjo ngángé tásáfo.” Akényégh árom yafrotam ndené, a yáne ngángé táf mer namndai.

¹¹ Wénde fá tamorwén nékwafé a warunyégh yafngoyénd yéfene kénjúnro némé so tafrotawét Yesuefaf.

12 Yesuene muyafé ár

¹² Ámb efghon Yesu néngwanoi mband tunakéf téndot Ngánjánafé oraighét, a korayau Ngánjánafaf sémbár tombé faurghétio.

¹³ Njam akw efawéryéng, yémon emotai yánjo waitogh ár ewaferyéng 12ro, emo yéfe yétkwén ewaramai yánjo muyafé árét,

¹⁴ Saimon ende yétkwén yaramai Fité, yánngén Endru, Jems, Jon, Filif, Batolome,

¹⁵ Metyu, Tomas, Jems Alfesene ambum, Saimon efe ménde témorwén ndené Ju ár so kawan-jetawét fáyo yau Rom waftayan,

¹⁶ Judas Jemsene ambum, Judas Iskariot efe namndai sén téfnár.

Frengégh a tékrát

¹⁷ Fá Yesufé néneworyénd tunakéfta a nokayoyénd fafat sifayan. Tárfár Yesuene waitogh

ár kété tamorwén a tárfár wéi enmormén Judi-
amén, ndenáyo Jerusalem, Taire a Sidon arakaf
téndomén,

¹⁸ efe té enmormén si áyárg hét yáfaf a yéfene
enjnetá mer yátoghét. Efe yaufi mbérbéram
tawasérbotau mer náyátoyénd,

¹⁹ a méinyotio árém yéta yanjaghét trametawét
fá, ménamén wafté ngétonau Yesueta a mer
ngáyátotawét.

²⁰ Yémon tafandau yánjo waitogh ár a norayai,
“Frengégh yém féfeyot efe em yauyau,
ménamén féfeyot siyém Ngánjánene limánégh.

²¹ Frengégh yém féfeyot efe em siogh sénonjo,
ménamén fém so em remngoghkaf.

Frengégh yém féfeyot efe ye nendat sénonjo,
ménamén fém so em fénan.

²² Frengégh yém féfeyot njam árém méndméndat
efandat,

njam árém ekarotat fém a ewasalitát,
a ekenat fém emndetat yaufi mbérbér em,
ménamén Ároene Ambummén.

²³ “Áuwégh yém yéné efghon a ermángégh
áuwéghafé, ménamén fene fai siyém ndimbal nja-
faran. Ndenéyameyo yéfene ákifem takarotawét
Ngánjánene mat yátogh ár.

²⁴ “Wénde tékrát yém féfeyot efe em wemár,
ménamén fém té tamorwén áfrát ghérsaye.

²⁵ Tékrát yém féfeyot efe remngoghkaf sénonjo em,
ménamén fém siogh so engém.

Tékrát yém féfeyot efe em fénan sénonjo,
ménamén fém so em ghérghérsisayan a yeyan.

²⁶ Nderé mámáfi so yém féfeyot njam méinyotio
árém norayat mer si féfenemén

ndenáye yéfene ákifem tamndetawét unyéggh
mat yátogh ár.

Euwetati mék téfnár

²⁷ “Wénde yéndon emndetan fém emofem
wiyáretat yénd: Féfene mék téfnár euwetati, mer
ewawafrotati yéfeyot emofem méndméndat efan-
dat fém.

²⁸ Efrendati fá emofem ewafángotat fém,
Ngánjánafé orayéggh yéfeyot emofem ekenat féfe.

²⁹ Njam ámb árém fétkaman kénésmangé,
kawengo wéi witmé yáfaf. Njam ámb árém
kémawanangé fene sénjté sodé, yau táf tékmbó
téngéumyo a ámb sodé téngwaram.

³⁰ Ewarameta méinyotio árét emofem
némamnendat fém, emo njam kémawanangé fene
némé yém, yau táf tango.

³¹ Ámb árét ewafrotati fene méndefé némé em
árfeyot wénde so némawafrotat.

³² Njam fémofofem euwetati fá emofem fém
némuwetat, námamén fémofofem frengéggh so
tanangi? Ndenéyameyo yaufiyam árém euwetat
emofem fá euwetat.

³³ A njam fémofofem ewawafrotati mer yéfeyotro
efe mer em féfefaf, námamén fémofofem frengéggh
so tanangi? Ndené yam yaufiyam árém yéné
ewafrotat.

³⁴ A njam fém méghmégh em yéfefaf kétamé
emofem fai so kémawangongi, námamén fémofofem
frengéggh so tanangi? Ndenéyameyo yaufiyam
árém méghméghafé so némanjetat fai wangoghét.

³⁵ Wénde euwetati féfene mék téfnár, mer
ewawafrotati yéfeyot, yau nawanjetati fai wan-
goghétro. Féyo féfene fai so yém ndimbal, a fém

so em Minde tuk Ngánjánene Ambum, ménamén fá siyém mer yéfefaf kánjo si emofem yau yawan-gotat a em yauflan.

³⁶ Aem ghérghérsisafé, ndené fété Féferafé ghérghérsisafé kés yém.

Wayamngogh ámb ár

³⁷ “Árfene yaufi yau ewaftati ménamén Ngánjánam féfene yaufi yau so ewafte. Ár yau ewafalngotati emndetati ndené yaufiyamafé em ménamén yau wéi fém so ewafalngotat. Tawawalindangé yéfene yaufimén, a féfene so wéi fá tawawalindangé.

³⁸ Ramégh ámb árét ménát Ngánjánam féfe wéi so tawaramangé. Fémoferem njam yéné yam yafrotati so ewinjotati tárfár, so ewaramete kétán féfene ngángé afoghare so ewam a nasunat. Nderé tárfár fémoferem njam ewarametati, ndenényameyo féfe so ewaramete.”

³⁹ Yesum tawaufrotau yéné rengerenge si, “Féyotaro kwéfkwéf áréf so yémnje kwéfkwéf ár? Wét yau so kélawend yékwét?

⁴⁰ Waitogh áréf yau so taindangi yéfene watamegh ár, wénde efe njam ewatametati méinyotio yam, fá so em ndenáyo yéfene watamegh ár.

⁴¹ “Némamén fémo yéfande fe fútarene ghékéf féfégh a yau nofande wén téfj féféfjo ghékfan?

⁴² Ndernáye fémo so fe fútar téfnde, 'Fútar, kwumyo yénd fene ghékéf féfégh utorghét,' táf yéfande wén téfj féféfjo ghékfan? Féf unyégh ár, fronde tutor wén téfj féféfjo ghékfan, féf táf so

kéreta kwayaghayan fe fútarene ghékéf fémégh utorghét.

Wén a yáne mbwe

⁴³ “Mer wénam yau efune yaufi mbwe, yaufi wénam yau efune mer mbwe.

⁴⁴ Méinyotio wén so tawayamngo yéfenjo mbweyan. Árém yau so ekafetat wiwi kétándmé féfta o ás kétándmé mbita.

⁴⁵ Mer arom efune meryam mer tikéfta, a wéi ndenýameyo yaufi árom yaufiyam efune yaufi tikéfta. Tikfan némé afoghare yém yéné noraye.

Sómbio méngo ramégh ár

⁴⁶ “Némamén wét yénd wémndetati 'Yuré, Yuré,' a yau ewafrotati ndenáye yéndon némé norayan?

⁴⁷ Yéndon so safén tékman fá nderé safot nérete efe tafaf yéném tane si áyárgghét a wafroghan yékmete.

⁴⁸ Fá siyém ndenanit méngo ramégh ár, emo kénjkam yétanam a wíman méngo yeítam. Njam kéfér nénengoi, méngo yéta yutaryéng, wénde yau yésámbnetai, ménamén sotafé raméghmén tétnongérwén.

⁴⁹ Wénde emon njam tane si náyáreta a yau ekmete wafroghyaman, ndenanit yéné ár yém emo méngo yeítam faru mbandan. Njam kéfram yutaryéng yéné méngo, yiroryéng ambino.”

7

Rom fíyaré sénko ároene ndimbal mwighe

¹ Yesum njam si ewifoi árét, fá nuwanoi Káfenamét.

² Rom fiyaré sénko ároene faiofnar ásáfogh ár, efe tutémndawét ndimbal kéraýe, yéné ár enjne témorwén a kaka témorwén krotro.

³ Rom fiyaré sénko ár náýárai Yesuenemén, yémo ewáfáretam Ju ndimbal ár yamnendai Yesu álighét enjne téfnárfaf frengéghét.

⁴ Njam fá nenuwanoyénd Yesuefaf, féyo yam-nendayénd, “Yéné árom nénémnde álighét fém yá frengéghét,”

⁵ ménamén yémon yuwetam téfene ndimbal yu a áumengégh méngo yeitam téfeyot.

⁶ Féyo Yesuf nuwanoyénd yémáfé.

Fá nayuofnar néngaflayénd méngota táf Rom fiyaré sénko árom njam ewáfáretam yá fútaréf yáfaf siot, “Yuré, mwithayan yau nuita fém. Yéndon yau so fém kénémndan tane méngo álighét ménamén yénd wém yaufiyam ár.

⁷ Yéné téfnan yénd yau mer kafandan sái kwénmorwén fefaf. Wénde mé siro koraya táf tane faiofnar ásáfogh ár mer so káyátongé.

⁸ Yénd yéndio wém muyayan, fiyaré em tane mbanmbanan. Yéndon némat tafaretangén yénat, 'Kuwano,' so kuwanongé. Yénat njam tafaretangén 'kénaf,' a fá so yéném a njam tafaretangén tane faiofnar ásáfogh ár, 'Yéné tafrota,' a yémon so yafrote.”

⁹ Njam Yesum náýárai sélngwélafé si yá tambén, a fá nawengoi kétán ár mérénfaf táitotawét, “Yéndo emndetan fém, yéndon yau yinjon ndené ndimbal mwithé Israil yuwon.”

¹⁰ Táf ár nénangoyénd méngot a yinjoyénd faiofnar ásáfogh ár merro.

Yesum yanoi kwirane ambum

11 Ámb efghon Yesuf nuwanoyénd yánjo waitogh árfé a ár mérnafé kétán tesen yétkwén Nain.

12 Fá njam kaka ufarghétro témorwén tesen sésafnefáf, yémofem yinjoyénd kwirane féfét ambum kér fu ténérsawét, a tesenmén ár mérnafé tamorwén.

13 Yuram njam amaf yinjoi, fá ghérghérsisayam yifoi amafoefaf a yémndai, “Yau nenda.”

14 Kaka nitroi taté yiyánjai, fá emofem ténérsawét nokayoyénd. Fá norayai, “Tot ambum, yéndon némndetan, kano!”

15 Kér ambum nanoyéng námnpjoi a si nufngoi. Yesum yénggramai yatmafaf.

16 Fá sélngwél emormén a soramé áuwégh nufngoyénd a norayayénd, “Ndimbal Ngánjánene mat yátogh ár té nufar téfefaf. Ngánján té nufar yánjo ár wáutárg hét.”

17 Yéné si marat náyátoi Yesuenemén Judia yuwon a ámb yu kaka kés tamorwén.

Yesu a Jon walitogh ár

18 Jonene waitogh árém yaufroyénd yá yéné yammén. Joném sómbio emotangeyai,

19 yémon sómbio ár ewafareméng Yurafaf moghét, “Fém yénéf ném efe kéném, o so néngawanjetam ámb ároe?”

20 Sómbio ár njam enérmén Yesuefáf, fá koyangénd, “Jon walitogh árém tanmafarwe fefaf moghét. ‘Fém yénéf ném efe kéném o so néngawanjetam ámb ároe?’”

21 Ámb mer efghon Yesum tárfár ár efe fénataye enjnéfé tanmorwén a yaufi mbérmbérafé mer

táyátotau, a éregh ár náyátoyénd efe ghékéf kwéfkwéf tamorwén.

²² Féyo yémo ewawangyai si résagh árfet, “Ngangend a taufrend Jone némé fémofem tafandet a fénáyáret. Kwéfkwéf ár éregh ár káyátotawét, yaufi kawkaf téfnár áligh ár náyátoyénd, yaufi ghéngan téfnár mer náyátoyénd, téngan méngu áyáregh ár náyátoyénd, kér téfnár kanotawét, a yauyau árét mer si tawawaitotawét.

²³ Frengégh ár yénéf em efe yau nékmbotat efalo yátoghét tafaf.”

²⁴ Yéné soramé Jonene si résagh ár nuwaneyayénd, Yesum si yérnyai árfefaf Jonenemén, “Fém némé fandaghét néngtor fanfne yuwot? Yéné tombé yus mbormboram kés efnje?

²⁵ Yau njam, némé fandaghét fém néngtor? Ár takayongérwén mer sáláme umaneghkaf? Yau, efe tawongérwén mer sáláme a efe tamorwén sotafé mer rokarafé warsagh ár sifayan fá tamorwén.

²⁶ Wénde némé fandaghét fém néngtor? Ngánjánene mat yátogh ár? O, yéndon némndetan, fá ewainde méinyotio ámb Ngánjánene mat yátogh ár.

²⁷ Yéné fiyém endenemén yéfarotaménd: “Yéndon so yéngwáfáretan fronde si résagh ár, emon so fene end yéfrende.”

²⁸ Yesu kor norayai, “Yéndon emndetan, Jon walitogh árom ewainde méinyotio ár efe náráftat yéné mband maratan. Wénde efe yém némbnar ambumnit Ngánjánene limánéghan, yémo so taindangé Jon.”

²⁹ Yesuene si njam náyárayénd, méinyotio ár, kété tawafnyangérwén mani kafégh ár, mat nam-

ndayénd ndené Ngánjánene yam siyém efalo, ménamén Joném té tawawaitotau.

³⁰ Wénde Farasi ár a nákwatamegh árémyékenayénd Ngánjánene ménde yéfendio, ménamén fá nakenayénd Joném sái tawalitotau.

³¹ “Némafaf yéndo so yétémndan yéné árfenemén? Némanit fá em?

³² Ndenanít em ambumtértér yénau emorang rokar térarégh sífayan a fárofáro námotat,

“Yénd nambnam sífracéré feyot,

a fém yau neremndé

Yénd neremndam ghérghérsisafé kérmén wagh,

a fém yau nende.’

³³ “Jon walitogh ár yénmormén, njamke a wéri nu yau tánetau, a fém norayati, ‘Fá yaufi mbérmbérafé yém.’

³⁴ Ároene Ambum yénmormén, njamke a nu nénet, a fém norayati, ‘Yéna yém amanjarégh ár a wéri nu nénero, mani kafégh ár a yaufi árfene fútar.’

³⁵ Káfeté mwiché siyém mbarkánd yiyátotat méinyotio yáne waitogh áré.”

Yesu yéfagharyéng yaufiyam kér ro amafom

³⁶ Ámb Farasi ároene waráuwégh yénmormén Yesueyot séite njamket, fá néngwanoi kétán Farasi ároene méngot námnojoi nénet.

³⁷ Ámb amaf efe témorangérwén yaufi ghérsayan yéné tesenan mat náyátoi ndené Yesum njamke tánetau ámb Farasi ároene méngon, yéné amafom yénérsam séfkwénafé mer wimafé wékwér,

³⁸ amaf nokayoi yá sémta Yesuene káfakot a niyai yáfaf, yáne yengam kuitawét Yesuene

kafkafot. Yémon wányányogh yawafngoi yánjo séfe, a esnetai a yawasuryéng mer wimafé wékwére.

³⁹ Njam yéné Farasi árom yinjoi yéné yam, fá norayai yánjo kénjún, “Yéné ár njam Ngánjánene mat yátogh ár yém, fá mat té yém emo fá yiyanje a nderé sáfot amaf yéné yém, fá siyém yaufiyamafé amaf.”

⁴⁰ Yesum yawangoi, “Saimon, yéndon ámb si so kémaufon.” Yémo korayangé, “Kwaufro, watamegh ár.”

⁴¹ “Sómbio árét mani ewarameyai maniafé áré, ámb ároe 5,000 kina, ámb ároe 500 kina.

⁴² Sómbio ár maniofnar namndeyayénd waghoghét, féyo yémo mwithafnar ewawaineyai. Emo so minde méndefé yéfande?”

⁴³ Saimon nuwangoi, “Yénd ndené nemnan endene ndimbal fai mwithafnar yawitam.”

Yesum yémndai, “Fémo mer nuwango.”

⁴⁴ Féyo fá nawengoi amafoe tambén a yémndai Saimon, “Té yéfande yéné amaf? Yénd njam kwéném fene méngot, fémo yau nu waram tane kafkaf umbaghét, wénde amafoe yengam fétre kwaramete a tawaine yánjo séfe.

⁴⁵ Fémo yau wésneta, wénde yéné amafoe, kéténdmayo yénd nélawan, yau fá nékmo tane kafkaf séneghan ta umyoghét.

⁴⁶ Fémo yau yéfaí oil tane sénkoyan ta umyoghét, wénde amafoe mer wimafé wékwér yasuryéng tane kafkafan.

⁴⁷ Yénémamén nde yéndon némaufrotan fe, yéné amafoe tárfár yaufi té yawalindangén, ménamén minde uwéghafé téfandau. Wénde

emon njam ewawalinde némbne kuyafongé némbnar uwéghafé wéi ndenáyo.”

⁴⁸ Féyo Yesum yémndai amaf, “Fene yaufi té némawalindangén.”

⁴⁹ Ámb wan téfnár si nufngoyénd yéfene kénjúnro, “Efe yéné yém emo yaufi tawainangé?”

⁵⁰ Yesum yawangoi amafoe, “Fene ndimbal mwithayam té némanjar, nguвано mere a némor.”

8

Ndau téfnárane rengerenge si

¹ Yéné soramé, Yesu karendau tesenamé a méngotuamé, mer si téngwaitotau Ngánján limánéghmén. 12ro tamorwén yémáfé,

² ámb amaf tamorwén efe mer eyátoi yaufi mbérmbérafé a enjnéfé, Meri Makdalin ende también 7 yaufi mbérmbér néntoryénd.

³ Erodene méngo wanjengégh ár Kusa, yáne amaf Joana, Susanaf a amaf tárfár. Yéné amafém tawáutánwét yéfenjo rokare.

⁴ Njamandio tárfár ár káumendawét Yesuefaf fénatafénaté tesenta, yémon rengerenge si tawaitotau:

⁵ “Ndau téfnár nuwanoi yánjo wén mbwe taranéghét. Njam yémon téngtarnau, ámb nuyáyénd téndomé, yéné tatumndawét kafa, a menam tánetawét.

⁶ Ámb nuyáyénd wímafé mbandan, njam kano-tawét, kér emormén ménamén nuofnarmén.

⁷ Ámb mbwe nuyáyénd wétwét sífayan wétwétam njangénjangén eyátóyénd anoghan.

⁸ Ámb mbwe nuyáyénd mer mbandot. Kano-tawét a nafoyénd kwéki 100 mindefifi tárfár ndené kés eitaménd.” Fá njam norayai yéné, yémon emndai, “Fá efe njam ténganafé em áyárg hét, fá so káyárángi.”

⁹ Yáne waitogh árém yémotayénd yéné ren-gerenge fifi némé yém.

¹⁰ Yémon emndai, “Ngánjánam yuyafote féfe fronde némé yau tauyafotau Ngánján limánéghmén, wénde ámb árét yéndon norayan rengerenge sie, ménát,

“Ghéke so yéfandat, wénde yau so tinjongi, so náyáretat, wénde yau so tayamngongi.’

¹¹ Rengerengeyoene fifi siyém: Mbwe siyém Buk si.

¹² Áyárégh ár efe em endmé fá em, féyo Sáifér kénwanongé yéfene tikéfta si orot, ménát yémofem yau so efalo tiyátongi a kawanjarngi.

¹³ Yéné wímafé mbandan fá em emofem si tanangi áuwéghafé njam yémofem náyáretat, wénde fá yénéf em sérémbofnar. Yéfene efalo yiyátogh siyém tekofnar, wénde ufogh efghon fá kuyangi.

¹⁴ Árké mbwe nuyáyénd wétwét sifayan, fá esérbéne efe náyáretat, wénde fá méghmégh em tárfár rokarmén ménát so em wemár yéfene ghérsayan, a yéfene ndimbal mwithé yau kénamndangi muyafé.

¹⁵ Wénde árké mbwe mer mbandot nuyáyénd fá esérbéne efe em mer a efalo ár tikfan, efe náyáretat si, yarawenat wafroghyamot yékmetat a ámb mbwe nafotat.

Rengerenge si kwayaghamén

16 “Árom yau lambefé korongé tétnongé sin kénjún o tékmangé yáf mbanmbanan. Wénde yémon so téfayongé kitarékitarayan.

17 Warambnoghe némé yém so tinjongi, a némé ténoghe yém sáfét so kakmangi.

18 Kor fété ndernáye fém náyárete. Efe ár rokarafé em yéfe minde fifi so tawaramangé, wénde endefene yau ewam, a nemnat ndené tane féyotaro em so tawakawangé.”

Yesue yátmé a yánngnéf

19 Yesue yátmé a yanngnéf enmormén yá fandaghét, wénde ménamén ár tárfár tamorwén, fá yau kaka tamorwén yáfaf.

20 Ámb árom yaufroi yá, “Fene amé a fenngnéf kétándmé ewakai safén, nawanjetat fe fandaghét.”

21 Yesum ewawangoi, “Tane amé a nénngnéf fá em efe náyáretat Ngánjánene si a wafroghyaman ekmetat.”

Yesum yékmboi ndimbal mbormbor

22 Ámb efghon Yesum emndai yánjo waitogh ár, “Kuwanongém sawot kéférmangém witmé karéf.” Féyo fá nuflitaménd boutan nuwanoyénd.

23 Njamandio fá karayawét, Yesu nakmai. Ndimbal mbormboram eutfoi sawan, féyo bout táfandio olitoghétro témorwén, fá tamorwén ndimbal kértayan.

24 Waitogh ár naflayénd yanoyénd fá, nut-nayénd, “Yuré, Yuré, yénd yéném olitoghétro!”

Fá nanoyéng ekmbeyai mbormbor a sof. Táf fété ndimbal mbormbor nékmboyéng méinyotio métar namndai.

²⁵ Yémo emndai yánjo waitogh ár, “Ánde yém féfene ndimbal mwiché?”

Waitogh ár férfér a sélngwél emormén, fáro yémndayénd, “Efe fá yém? Njam fá korayangé mbormbor a sofam tiyáangi fá!”

Yesum mer yiyátoi yaufi mbérbérafé ár

²⁶ Fá nufaryénd Gerasenes yuwot, árké yém witmé karéf kétamé Galili yu.

²⁷ Yesum njam kafkaf eyai, yaufi mbérbérafé árom yéfángoi. Teke yéné ár yau sáláme tawongérwén a yau témorangérwén méngon, wénde mbéwé sifayan.

²⁸ Njam Yesu yinjoi, fá nutnai a nuyai yáne kafkafot, nutnam tukén, “Fém némé ménde ném tafaf, Yesu, Minde Tukén Ngánjánene ambum? Yéndon némamnendan, yau tékrátan kwékém!”

²⁹ Ménamén Yesum yémndai yaufi mbérbér étorghét ároe tambén. Túmén yaufi mbérbéram tusérmbotawét a árem yumbetaménd ngángayan a kafkafan wambégh mbanmbanan témorwén, yémon etiaryéng sein a yaufi mbérbéram yalimai fanfne yuwot.

³⁰ Yesum yémotai, “Fene yétkwén efe yém?”

Yémo yawangoi, “Tárfár” ménamén tárfár yaufi mbérbér té engmormén yáfaf.

³¹ A yémofem yamnendayénd fá férghe, “Yénd yau so yéngém kétán kémboghofnar yékwét.”

³² Táfár mérén kimb taménjnawét mband tunakéf téndon. Yaufi mbérbéram yamnendayénd Yesu ménát élaughét yéfefaf féyo wafté ewaramai.

³³ Njam yaufi mbérbér nétoryénd ártá, fá nélawayénd kimbafeaf, a néngengoyénd ngewonawét sawot a kolutawét.

³⁴ Njam kimb wanjengégh téfnáram yinjoyénd némé yam kufrotau, fá nétonaménd a nafroyénd yéné tesenan a witmé karéf yuta.

³⁵ A nuwanoyénd fandaghét némé kufrotau. Fá njam engmorménd kétán Yesuefaf, yémofem yinjoyénd ár ende tambén yaufi mbérbér ewifnam témorangérwén Yesuene kaffaf. A umaneghkaf témorwén a mer mwigahé. Wénde fá féfér tamorwén.

³⁶ Yémofem efe yinjoyénd ewafroyénd árét ndernáye yaufi mbérbér wasérboghkaf ár mer namndai.

³⁷ Kétamé Gerasenes méinyotio áréam Yesu yamnendayénd sái tafrangongai, ménamén fá féféram ewifoi. Féyo fá boutan nuflayénd álighét.

³⁸ Yéné ár kétándmé ende tambén yaufi mbérbér tawifnau, yémon yamnendai Yesu yémáfé álighét, wénde Yesum yéngwatembai ndené siafé,

³⁹ “Ngangota méngotuot a tawaufro nderé ndimbal Ngánjánam kémawafrote feyot.” Féyo ár nuwanoi, a kafrotau tesenamé nderé ndimbal Yesum yawafrotam yáyot.

Kér méré a enjnéfé amaf

⁴⁰ Yesu njam néngangotam, ár ménam yumyoyénd, ménamén yémofem méghméghafé tanjetawét.

⁴¹ Ár yétkwén Jairus, wáwefnogh méngo ndimbal ár yénmormén a nénuyai Yesuene kaskafot, yam-nendai álighét yánjo méngot

⁴² ménamén yáne féfét mérés, 12 yunjéf krotro témorwén.

Njam Yesu néndkfan néngayatoi, tárfár árém téngsotawét fá.

⁴³ A amaf kété témorwén efe férék kertau 12 yunjéf, wénde emon yau yéfrendai.

⁴⁴ Fá sémta yénmormén a yiyánjai Yesuene sáláme fétfétro férék táf nékmbói.

⁴⁵ Yesu namotai, “Emo wiyánja?”

Njam fá méinyotio nawanyotayénd, Fité norayai, “Yuré, ár mérnám némarendangi a néngsotat fém.”

⁴⁶ Wénde Yesu norayai, “Ámb árom té wiyánja. Yénd mat náyáton wafté té néngférémm ta tambén.”

⁴⁷ Njam amaf yénmormén fandaghofnar a mat siofnar, férférafé ténmorwén nénuyai yáne kaskafot. Méinyotio árfene sáfréré, yémon yémndai némamén yémon yiyánjai a ndernáye fá táfandio frengégham yanai.

⁴⁸ Ndenaye Yesum yémdayéng, “Mérés, fenjo ndimbal mwithayam mer niyáto. Kuwano mer so ném.”

⁴⁹ Njamandio Yesu mé korayau, ámb ár yénmormén Jairusene méngota, efe témormén áumengégh méngo ndimbal ár. Yémon yémndai, “Fene mérés kérémm. Yau yawérsota watamegh ár nde nayu.”

⁵⁰ Yesu njam náyárai yéné, fá yémndai Jairus, “Yau férfér ném. Efalo tiyáto a so mer káyátongé.”

⁵¹ Njam fá nufaryéng Jairusene méngot, yémon yau efe yumyoi yémafé álighét fáro Fité, Jon, Jems a ambumoe yárefé a yátmé.

⁵² Njamandio méinyotio ár kendawét a kutnawét ghérghérsisé tamorwén yáfaf. Yesum emndayai, “Yau nendati, yau kér tém wénde kémégh yékém.”

⁵³ Yémofem turtawét ménamén fá mat tamorwén ndené kér tém.

⁵⁴ Wénde yerayéng ngángayan a yémndai, “Tane ambum, kano!”

⁵⁵ Yáne mbérmber nénangoi, táfandio nénokayoi. Féyo Yesum emndai njamke taraménd néné.

⁵⁶ Yárefaf sélngwél emormén, wénde Yesum emndayéng yau nafrotati némé kufrote.

9

Yesum ewatembai 12 waitogh ár

¹ Ámb efghon Yesum eumendai yáne 12 waitogh ár mérne a ewarametam wafté a muyé ménát yaufi mbérmber étorghét a enjneta mer yátoghét.

² A fá ewáfáretai Ngánjánene limánéghmén si waitoghét a enjne téfnár frengéghét

³ Yémon emndai, “Némé yau álighan tawanangiyau wétu, yau yáf, yau njamke, yau mani, yau ámb awalogh sáláme.

⁴ Árké méngo njam kélawangi, kétémiya emor kétánotio yéné tesen téfrangongi.

⁵ Árém yau njam taumyongi, kafkaf ngwérméng tasénangi táf ténfrangongi yéfene tesen, awéfarogh so yém yéfeyot njam Ngánjánene nékw kufarngé ménamén yáne si yékenayénd.”

⁶ Féyo fá náfrendaménd a tayotau méinyotio méngotuamé, Ngánjánene mer si táitotawét a ár tangéfrendawét méinyotio sifayan.

⁷ Erod limánégh ár náyárai méinyotio némé kufrotawét. A fá kéwérsotawét ménamén ámb korayawét, “Yéné siyém Jon kér tambén nénano,”

⁸ ámb kemnawét, “Elaija nufar,” a ámb kemnawét nde ámb tándáwár Ngánjánene mat yátogh ár nénango ghérsat.

⁹ Wénde Erod norayai, “Yéndon emndayén Jonene sénko néfghét. Efe yéné yém yénd tárfár si náyáretan yánemén?” A fá ménde témorwén sái tinjongai Yesu.

Yesum emanjnam 5,000 ár

¹⁰ Njam Yesuene muyafé ár nénangoyénd, yémofem nafroyénd Yesuefaf némé tawafrotawét. Yémon engwasroi a fá néngwanoi enaghét tesen yétkwén Betsaidat.

¹¹ Wénde tárfár ár mat náyátoyénd yénémamén a yaitoyénd fá. Yémon eumyoi a emndayeng Ngánjánene limánéghmén a efrendayéng fá efe frengégh ménde tamorwén.

¹² Seitefifi 12 waitogh ár enmormén Yesuefaf a yémndayénd, “Tawafarna ár mérén, fá so néngangotat kaka méngotuot a téndo yuwot ménát njamke a kémégh sifayat áronjaghét, ménamén yénd yéném yauyau sifayan.”

¹³ Yémon ewawangoi, “Fémofem némndafi tawaramangi nénet yéfeyot.”

Yémofem yawangoyénd, “Téfene em 5 féscaf flawé a sómbio wagif, yénd njam ménde yéném

yéné ár manjarghét, yénd so kuwanongém yéfene njamke résaghét.”

¹⁴ Yéné ár tamorwén 5,000nit. Wénde emndai yánjo waitogh ár, “Kámnjongi mérén tawafrotangi 50nit.”

¹⁵ Féyo waitogh árém yafrotaménd, a méinyotio ár námnjotaménd.

¹⁶ Yesum euyoi 5 féscaf flawé a sómbio wagif, a nêwewoi njafar tukét, kánjo yaramai a etfotam. Féyo eramai waitogh árfefaf tawarametawét árét.

¹⁷ Méinyotio árém enetaménd eremngoi, a waitogh árém ekafayénd 12 yáf afoghare njamke mbarmbar árkéméné ninamoyénd.

Fité kwayaghé noraye nde Yesu siyém Keriso

¹⁸ Ámb efghon Yesum efrangoi ár mérén Ngánjánafé oraighét yambia a yánjo waitogh árfé tamorwén, yémon emotai fá, “Efe mérén korayawét yénd efe wém?”

¹⁹ Yémofem yawangoyénd, “Ámb korayawét Jon walitogh ár, ámb árém korayawét Elaija, wénde ámb árém korayawét ndené tándáwár ámb Ngánjánene mat yátogh ár kénangote ghérsat.”

²⁰ Yémon emotai, “Wénde fém wét? Fém korayangi yénd efe wém?”

Fitam yawangoi, “Ngánjánene Keriso.”

Yesu korayau yánjo kérmén

²¹ Yesum táikér si tawawéngsotau yéfe ende yau taufrongi yénémamén.

²² A fá norayai, “Ároene Ambumom so fété kérté yéngfande tárfár yaman a yékarotat sénko árém, límánégh ghéngén wárogh árém a nákwatamegh

árém, a fá so fété yésmetat a nambio efogh soramé Ngánjánam so tanongé ghérsat."

²³ Féyo yémo emndayeng méinyotio: "Njam efe waitoghét kénuŋgo ta soramé, fá so fété kake-nangé fáyo a tanangé yánjoyo wafatarégh wén méinyotio efghon a kwénmaitongé yénd.

²⁴ Efe ménde njam yém yánjo ghérsé wanjarghét so yétarne, wénde emo njam yáne ghérsé yétarna tanemén so tanjarngé.

²⁵ A nderé mer yém ároe sái tanangé méinyotio mband marat, wénde yétarna o nawasémbota fáyo?

²⁶ Njam wáiwáiafé efe yém tanemén a tane simén, Ároene Ambum so yém wáiwái yánemén njam fá nénangota yáne ndimbal kwayaghé kénjún a Yárefane ndimbal kwayaghé kénjún a kéténdmé njúnnjúnofnar njafar si résagh ár.

²⁷ Yéndon efalo ewaufrotan, ámb efe ewakai yéna, yémofem so yéfandati Ngánjánene limánégh soramé so kér em."

Nambio waitogh árém yinjoyénd Yesuene ndim-bal kwayaghé

²⁸ 8 efogh soramé Yesum ewasroi Fité, Jon a Jems yémáfé néngwanoyénd mband tunakfot Ngánjánafé koraiwét.

²⁹ Njamandio fá Ngánjánafé koraiwét, yáne sáf natambnai, a yáne sáláme náyátoi mé kwayagharo nálálai toyanit.

³⁰ Sómbio ár, Moses a Elaija, ndimbal kwayaghé nufaryéng, Yesufé korayawét.

³¹ Yémofem korayawét yáne álighmén, árké témorwén Ngánjánene ménde so kufrotau sái kér témorwén Jerusalemén.

³² Fité a yáne mérén kémégh kér tákmangéwén, wénde njam fá nanoyénd, yémofem yinjoyénd yáne ndimbal kwayaghé a sómbio ár tawakayarwén yémafé.

³³ Njamandio Moses a Elaijafem téfrangowét Yesu, Fitam yémndai, “Yuré, mer nérete fémafé sái yéna yéném. So erametam nambio méngo, ámbiro feyot, ámbiro Mosese a ámbiro Elaija.” Fá mafina témorwén némamén korayau.

³⁴ Njamandio fá korayau, njafar kwamkwam nufaryéng a fá engwafaryéng, a fá férfér tamorwén njam ewafaryéng njafar kwamkwaman.

³⁵ Si kém yénmormén njafar kwamkwamta, nénorayai, “Yéné siyém tane ambum, efe yéndon yaferyén, yiyáretati fá.”

³⁶ Si njam nefoi, Yesuro yinjoyénd yambia. Endefet ámb yau ewafroyénd yéné efghon némé yémofem yinjoyénd.

Yesum yéfriendai yaufi mbérmbérafé ambum

³⁷ Ámb efghon, njam fá kénangotawét mband tunakéfta, ndimbal mérnám yéfángoyénd.

³⁸ Ár nutnai mérén kénjúta, “Watamegh ár, yéndon némamnendan ménát tane ambum so tinjo, ménamén tane yénaro ambum fiyém.

³⁹ Yaufi mbérmbéram yarsote fá a sunsune kutnangé, yémo tétarmangé táikram yafrote a féfokam ewétote táf sénfneta. Yaufi mbérmbéram yau téfrangongé fá mé yasérmbote.

40 Yéndon ewamnendan fene waitogh ár ménát yaufi mbérbér witérboghét, wénde fá féyotarofnar em.”

41 Yesum ewawangoi, “Fém ndimbal mwigghafnar a áyáréghofnar ár; nderé teke fémafé so yénmor a ewamarotan fém? Ténémnjo fene ambum yénan.”

42 Njamandio ambum ténmorwén, yaufi mbérbéram yitam mbandot kosénau. Wénde Yesum yaufi mbérbér yífnai, yéfriendai ambum a yangoi yárefafaf.

43 A fá sélngwél emormén Ngánjánene ndimbal yam wafroghan.

Yesu korayau yánjo kermén yénamayo

Njam méinyotio ár sélngwél emormén a korayawét Yesuene yam wafroghmén, yémon emndai yánjo waitogh ár,

44 “Mer kéréye káyárange yéndon némé waufroghét féfe ewawafngon. Ároene Ambum so sén yérametat árfene ngángat.”

45 Wénde fá yau mat náyatoyénd némé tésérbnau. Ménamén ténoghe témorwén yéfefaf, fá yau mat náyatoyénd, a fá férfér tamorwén ámoghét yáfaf yénémamén.

Efe so yém ndimbal

46 Yáne waitogh ár mwigghayan ásnanéghan tamorwén efe so yém ndimbal.

47 Wénde Yesu mat náyatoyéng yéfene mwigghé, féyo yémon yakayoi némbnar ambum tosé kété yá téndon.

⁴⁸ Féyo yémon emndai fá, “Emo njam tumyongé yéné némbnar ambum tosé tane yétkwénan kumyongé yénd, a emofem yénd umyotat fá kumyongé emo wémáfáretam. Efe némbne yém féfefaf méinyotio fá siyém ndimbal.”

⁴⁹ Jon norayai, “Yuré, yéndfem ár yinjongém yaufi mbérbér tawifnau fene yétkwénan a yéta tékmbotawém, ménamém fá yau téfene yém.”

⁵⁰ Yesum emndai, “Yau yékmbotati ménamén emo njam yau nékarota fá siyém téfeta.”

Samariamén áré yékenayénd Yesu

⁵¹ Yesuene efogh kaka kénamndetau angoghét njafarot, Yesum sotafé mwithé yékmai álighét Jerusalemét.

⁵² Yémon engwáfáretam si résagh ár frondeyo, efe engmormén Samaria méngotuot rokar frengéghét yáyot,

⁵³ wénde áré kété yau umyoyénd fá, ménamén fá tiotau Jerusalemét.

⁵⁴ Njam waitogh ár Jems a Jon yinjeayénd yéné, yémofem yémotangeyayénd, “Yuré, fém ménde ném yénd fésot kutnangém njafarot yéfe wasérmbohét.”

⁵⁵ Wénde Yesu nawengoi ewáram fá.

⁵⁶ A fá néwanoyénd ámb méngotuot.

Efalo Yesuene waitogh ár

⁵⁷ Fá njam endmé tangmormén árom yémndai Yesu, “Yéndon so némaitotan árkamé fém njam niota.”

58 Yesum yawangoyéng, “Ághéághafene féne té em a menafene njén té em, wénde Ároene Ambumoene sifayé yau yém kéméghét a enághét.”

59 Yémon yémndai ámb ár, “Kwénmaito yénd.”

Wénde árém yawangoi, “Yuré, yénd so fronde nangotan méngot kétán tane afé kér njam yém yéndon so yiyátotan soramé yéndon so kémaiton.”

60 Yesum yémndai fá, “Kér ár yémofem so eyátotat efe em mbérmbére kérwén, wénde fém nguвано Ngánjánene limánéghmén si waitoghét.”

61 Wéi ámb norayai, “Yéndon so kémaiton fém, Yuré, wénde so fronde néngangotan tane mérén watembghét.”

62 Yesum yawangoyéng, “Emo tarégh ásfogh téryangé a néreta sémta, fá féyotarofnar yém Ngánjánene limánégh ásfoghét.”

10

Yesum ewáfáretam 72 waitogh ár

¹ Yéné soramé Yuram ewaferyéng 72 ámb waitogh ár a sómbiosómbioe ewáfáretam méinyotio tesenot a yuwot ándan fá álighét ménde témorwén.

² Yémon emndai, “Wau yu njamke téfén tarégh siyém tárfár, wénde ásfogh ár em nambio. Yénémaménnde témndangi wau yuwan njamke téfén Yuré, so ewáfárete ásfogh ár yáne njamke téfén ndawot.

³ Kuwanongi! Yéndon fém ewáfáretan ndené wáutaréghofnar tosé sifnit yéfe kénjún munjan ághé.

⁴ Yau ersati mani yáf a áwogh yáf. Ámb sandol yau ersati. Yau teke árfé asneghét endén.

⁵ “Njam fém kélawangi méngon fronde korayangi, 'Frengégh yém yéné méngon.'

⁶ Yéné frengégh ár njam kété yém, féfene frengégh so nene yáfaf, yau njam, féfefaf so kénangongé.

⁷ Kété táf emor yéné méngon, njamke nu némé njam ewarametat nénet, ménamén ásáfogh árém táf ersat yéfenjo fai. Yau nusanati wélafé méngomé.

⁸ “Njam tesenot kélawangi a taumyongi, enetati féfeyot némé em frengéghkaf.

⁹ Enjne téfnár mer eyátotati efe kété em ewaufrotati ndené, 'Ngánjánene limánégh siyém kaka yém féfefaf.'

¹⁰ Wénde njam tesenot kélawangi a yau taumyongi, endmé kuwanongi a korayangi,

¹¹ 'Féfene tesenmén ngwérméng nakayongi téfene kafkafan, yéndfem ewainangém féfe matot. Wénde nawafarotati yénémamén: Ngánjánene limánégh kaka yém.'

¹² Yéndon ewaufrotan, falogh efghon Sodommén némbnare yénmormén wénde minde tukén falogh so yém yéné tesenan.

¹³ “Nderé yaufi so yém féfeyot, Korasin! Nderé yaufi so yém féfeyot, Betsaida! Yéné sélngwélafé yam árké kufrotawét féfefaf té kufrotawét kété Taire a Sidonén, fá fiya kawengongayénd tándái, fá tamorangérwén saghafé a sakwéfafé.

¹⁴ Falogh efghon Taire a Sidon yéfene tékrat so yém minde tukén, wénde féfene tékratam so

taindangé yéfene tékrat.

¹⁵ A fém, Káfenam, so kuyongi njafarot? Yau, fém so keworngi kémboghofnar yékwét.”

¹⁶ Yesum emndai yánjo waitogh ár, “Emo fém njam niyáreta, yénd yémon so wiyárete, Njam emo fém nékena, yénd yémon wékene, wénde emo wékene yénd, fá yékene emo yénd wénmáfáretam.”

¹⁷ 72 waitogh ár kénangotawét áuwégghafé fá nafroyénd, “Yuré, yaufi mbérbmér mé kénamnyongayénd téfefaf fene yétkwénan.”

¹⁸ Yesum ewawangoi, “Yéndon yinjon Sáífer nénuyai toyanit njafarta.

¹⁹ Káyárángi! Yéndon muyé ewaramayénd álighét kamban a ndérkamé yátmé a waingéghét mék téfnárfene wafté, némé yam yau so némaghne.

²⁰ Wénde yau náuwétati ménamén yaufi mbérbmér namnyongi féfefaf, wénde áuwéggh féfeyot ménamén féfene yétkwén ekai njafaran.”

²¹ Yéné efghon, Ngánján Mbérbméram Yesu áuwéghe yafoi norayai, “Yéndon némuwetan fém, Afé, Yuré njafarmén a mbandmén, ménamén fémon némé etnoi yéné yam kétándmé mer mwiché ár a matyam ár también wénde sáfét tawakmetau kor matyamofnar árét ambum-nit. Néméwét, Afé, yéné témorwén fene mer frengéghafé.

²² “Méinyotio yam enramai tafaf tane Afam. Efe ámb yau mat yém Ambumoenemén mé Afaro, a efe ámb yau mat yém efe Afé yém mé Ambumro a fáro efe Ambumom ewaferyéng yá uyafoghét.”

²³ Féyo Yesu nawengoi yánjo waitogh árfefaf emndai yéfembiaye, “Frengégh yém yéfeyot emofem yinjoyénd fémo femo némé yéfandati.

²⁴ Ménamén yéndo emndetan ndené tárfár Ngánjánene mat yátogh ár a warsagh ár ménde em fandaghét fémo femo némé yinjongi, wénde yau yinjoyénd, a náyarangi fémo femo némé náyáretati, wénde yau náyarayénd.”

Rengerenge si mer Samariamén ároenemén

²⁵ Ámb efghon ámb nák watamegh ár nokayoi Yesue ufoghét a yémotai, “Watamegh ár, yéndon némé so yafrotan efalo tuot ghérsé résaghét?”

²⁶ Yesum yawangoi, “Némé si yékai nák kénjún? Fémo ndernáye yafene?”

²⁷ Yémo yawangoi, “Yuwetang Yuré fene Ngánján méinyotio fene tikfe, méinyotio fene mbérmbére, méinyotio fene waftaye, méinyotio fene mwithaye,’ a ‘Yuweta fenjo kaka ár ndeneyameyo fémyo ndernáye náuwete.”

²⁸ Yesum yawangoi, “Efalo, yéné yafrota a fém so nakete.”

²⁹ Wénde fá ménde témorwén fáyo sái kauya-fongai, féyo yémo Yesu yémotai, “A efe yém tane fútar?”

³⁰ Yesum yawangoi, “Ár nuwanoi Jerusalemta kétán Jeriko, endén yésmetamén oro téfnáram. Yémofem sáláme yéfitérnaménd, yésmetaménd yéfrangoyénd krotro fá nuwanoyénd táf,

³¹ ghéngén wároggh ár téngmorwén yéné end-mayo wénde njam yinjoí ár, yamnjai téndomé.

³² Yéné endmayo Lefi mérénmén ár ténmorwén yinjoi fá yamnjai téndomé.

³³ Wénde Samariamén ár nénwanoi yéné endmayo njam yinjoi karémbkarémb a tikfan ghérghérsisé nawerai.

³⁴ Fá néwanoi yáfaf, tiyátotau olif wékére a wéri nue, tumbwetau ngifafmé. Féyo yémon yéfayoi yánjo ndonkiyan a térsau fá kétán yánjo wan-jengégh méngot a tanjetau.

³⁵ Ámb efghon yémo sómbio silfé mani mbwe yaramai méngo wanjengégh téfnárai. Fá noyarai, 'Yanjeta fá, yénd njam nénangotan, fémon njam tárfár mani eterna, yéndon so kémawasongén.'

³⁶ "Yéné nambio mérénta fém ndernáye nemne efe fútar yém yáyot efe oro téfnáram yésmetaménd?"

³⁷ Nák watamegh árom yawangoi, "Yéné ár fiyém emon ghérghérsisafé yinjoi."

Yesum yémndai, "Nguwano a yénéyamyo yafrota."

Mata a Meri

³⁸ Yesu a yánjo waitogh ár tanmorwén néndkéfan, nufaryénd méngotuot, amaf yétkwén Mata Yesu yumyoi yánjo méngot.

³⁹ Matane yánngén yétkwén Meri efe námnpjoi Yurane kaffaf tiyáretau fá némé korayau.

⁴⁰ Wénde Mata mwithayam tawérsotau ásfogh tárfarmén. Féyo Mata yénmormén Yesuefai yémotai, "Yuré, fém mat ném Merim yénd té wéfrango tambia ásfoghan? Ténémnde ta wáutárg hét."

⁴¹ Yuram yawangoi, “Mata, Mata, fém némawérsotat a mwithat néméindat tárfár rokaram,

⁴² wénde ámbiro rokar náláite. Merim té yafer némé mer yém, a yau so tanangé yá tambén.”

11

Ngánjánafé orayéghmén

¹ Ámb efghon Yesu Ngánjánafé koraiwét fénaté sifayan. Njam yifoi, ámb yánjo waitogh árém yémndai fá, “Yuré, ténmatameta Ngánjánafé orayégh, ndené fété Joném ndernáye tawatametau yánjo waitogh ár.”

² Yesum emndai fá,
“Fém njam Ngánjánafé norayet, ndené koraya:
“Afé,
utmanéghafé fene njúnnjúnofnar yétkwén,
fene limánégh so yéném.

³ Méinyotio efghon njamke so yénmaramete.

⁴ Kénmawalindangé téfene yaufi,
ménamén yénd yéfene yaufi yénmawalinda
emofem ewafrotat téfefaf.
A yau yénd yénérsa ufoghan.”

⁵ Féyo Yesum emndai fá, “Fém ámb njam ném fútarafé, a fá nuwanoi yáfaf sémbár néndkéfan a norayai, 'Fútar, kwaram nambio feskaf flawé,

⁶ ménamén tane fútar té téném nayuta tafaf, a yéndon némé ámb yau téfrendan yáyot!"

⁷ “Efe kénjún témorwén yawangoi, 'Yau wawérsota. Sésafne siyém manéghkaf yém, tane ambumtértér a yénd kémégh yénkém. Yénd yau so kanon a némé yau so kémaraman.'

⁸ Yéndon némndetan fém, fá yau njam kanongé a kémaramangé féscaf flawé ménamén fém ném yáne fútar, wénde fá so kanongé a kémaramangé méinyotio fém némat ménde ném, fém yau wáiwái ném ménamén mé sái nómnenda.

⁹ “Féyo yénd norayan féfefaf: Kamota a so kémaramangé; yéronja a so tinjo; náutána a feyot sésafne so kasawérngé.

¹⁰ Ménamén méinyotio ár emofem namotat so yanangi, méinyotio ár efe yéronjat so tinjongi; fá efe náutánat, sésafne so kasawérngé.

¹¹ “Fém afé, fenjo ambumom njam kénmamnendangé wagifot, némé so taram kamban?

¹² O njam kénmamnendangé ghakér kowi mbweyot, némé so taram ndérkamé yátmé?

¹³ Féyo fém ndemamén yaufi ném, fém mat ném mer rokar ramégh fenjo ambumafet. Nderé mer yém minde tukén fene Afé njafaran tawaramangé Ngánján Mbérbér yéfeyot efe nómnendat yáfaf!”

Yesu a Beljebab

¹⁴ Ámb efghon Yesum yaufi mbérbér yuto-ryéng babé ároeta, a njam yaufi mbémbéram yéfrangoi, ár efe babé témorwén si nufngoi. Ár mérénd sélngwél emormén.

¹⁵ Wénde ámb ár norayayénd, “Yaufi mbérbérafene sénko téfnároene yétkwénan Beljebab, Yesum yaufi mbérbér eutone.”

¹⁶ Ámb árém yufotam Yesu ámogh sie yémotayénd njafar tukmén yam wiyafoghét.

¹⁷ Yesu mat namndai yéfene mwighe, féyo emndai fá: “Árké yu afaloghét kufngongé yambiyot

so kirorngé a árké méngo mérén afaloghét kufngongé yambiyot so kuyangé.

¹⁸ Njam Sáifér afaloghét kufngongé yambiyot, ndernáye yáne yu so yakai? Yéndon norayan yéné ménamén fém nemnati ndené Beljebabene yétkwénan yéndon kar yaufi mbérmber eutonan.

¹⁹ Njam yéndo eutonan yaufi mbérmber Beljebabene yétkwénan, wét endene yétkwénan eutonat fene waitogh árém? Fenjo waitogh árém efalo niyátotat fém yau mbarkánd ném.

²⁰ Wénde njam yéndon eutonan yaufi mbérmber Ngánján waftaye táf nde Ngánján limánéghe yéna yém féfefaf.

²¹ “Njam muyafé ár yakai umaneghkaf yambwete yánjo méngo táf yáne rokar mer so em.

²² Wénde njam minde muyafé árom tésmangé a taindangé fá, yémon tangwanangé mék rokar árkéménayan yuré kamyotau a efaloí némé yémon ewanai oroe.

²³ “Efe yau yéndfé yénre, fá siyém ta kenagh ár, a emon yénd yau sái wáutána umengan, fá so nironat.

²⁴ “Yaufi mbérmber njam kéntorngé ár tambén, fá nguwanongé fanfne yuwot sifayé ronjaghét enághét. Wénde yau njam sifayé tinjongé, so korayangé, 'Yénd so nangotan kétán árké méngota wénmormén.'

²⁵ Njam kénangongé tinjongé méngo sámburégghkaf njúnjnúnofnar a mer frengégghkaf.

²⁶ Féyo yaufi mbérmber kuwanongé a tanwasrongé ámb 7 mbérmber minde yaufi ndené fáyo, fá kélawangi a emor kété. A ároene ghérsé minde

mámáfi kamndangé kéténdmé fronde ndernáye témorwén.”

²⁷ Yesum njam korayau yénémamén, amaf nut-nayéng ár mérén kénjún, “Frengéghkaf amaf yém emo náráftam a endene nonoyan kanotau.”

²⁸ Yesum yawangoi, “Frengéghkaf fá em efe náyáretat Ngánjánene si a wafroghan tékmangi.”

Jonane yam ufarogh

²⁹ Njam ár mérén tárfár kénáyátotau, Yesu no-rayai, “Yéné yaufiyaufi ár mérén em. Fá namotat Ngánjánene wafroghyamot, wénde némé yau so tawaramangan mé Jonane ufarogh yamro.

³⁰ Ndené Jona témorwén Ninéfa tesenmén áret yam ufarogh, ndené endeyo Ároene Ambum so wéi yém yam ufarogh yéné ár mérnat.

³¹ Sifa ndimbal yuoene warsagh amé so kokayongé moghét yéné ár mérnafefaf a so tawafalngonga ndené fá srem yaufiyamafé; ménamén yéné amaf yénmormén yu nayu Solomonene káfeté mwiché áyárg hét, a ámb ár yéna yém yá tukén Solomon.

³² Ár Ninéfamén so kokayongi moghan yéné ár mérénfafa so tafalngongi, ménamén fá nawengoyénd Jonane si waitoghan, a ámb ár yéna yém yá tukén Jona.

Fifioene Kwayaghé

³³ “Árké árom kwayaghé yau so tékmangé kété ánde so yétno, o mbáfyáf mbanmbanan. Wénde yémon téfayongé yánjo fayogh sifayan, ménát efe njam eném yémofem kwayaghé so yéfandat.

34 Fene ghékéf sem kwayaghé em fene fifiot. Fene ghékéf njam mer ere, fene méinyotio fifi so yém kwayaghayan. Wénde njam mámáfi ere fene ghékéf, fene fifi so yém méinyotio kwéfkwéfan.

35 Kor fém aném ménát kwayaghé fene kénjún yau tát yém kwéfkwéf.

36 Féyo tát fene méinyotio fifi sái yém ndimbal kwayaghayan, amb fifi kafe yau so yém kwéfkwéfan, so yém méinyotio kwayaghayan njam lambefane kwayaghé kátremngongé fefaf.”

Yesum táikér si tamndetau Farasi ár a nákwatamegh téfnár.

37 Yesum njam si yifoi Farasi árom yumyoi yémafe nénet. Féyo Yesu naflai a námnoj nénet.

38 Wénde Farasi ár sélngwél yémormén ménamén ngángé umbarghofnar Yesum néne ewafngoi.

39 Yuram yémndai Farasi ár, “Fém Farasi ár kafusi a sin faruro esénnati, wénde kénjún fém sem kwénjta a yaufi kér ro.

40 Fém afrengéghofnar ár! Fém mat em emo faru yafrotam, wéi ndenáyo yafrotam kénjú?

41 Wénde tawaram némé enyau fene kénjún yauyau árét, méinyotio so em féfeyot njúnnjúnofnar.

42 “Nderé mámáfi so yém Farasi ár féfeyot, ménamén féfene ramégh siyém Ngánjáneyot méinyotio ndau tambén, wénde féfem yékenati Ngánjánene uwégh a mbarkánd yam. Féfem so otameghét yéketati Ngánjánene uwégh a mbarkánd yam, a yau nékmbotati ndau njamke raméghta.

43 “Nderé mámáfi so yém Farasi ár féfeyot, ménamén fémojem méndefé yéfandati mer ámnjogh sífayé áumengégh méngon, a áuwégh sí utmanégh térarégh sífayan.

44 “Nderé mámáfi so yém Farasi ár féfeyot, ménamén fém ndenanit em wayamngoghofnar mbéwé, árkamé ár eyota matofnar.”

45 Ámb nák watamegh árom yawangoi, “Watamegh ár, njam fém noraye yénémamén, fémon mámáfi yénd yényátote ndenáye.”

46 Yesum yawangoi, “Fém, nák watamegh ár, nderé mámáfi so yém féfeyot, ménamén fémojem árét ewafayotati kérté résaghét, wénde fémojem yau so ewáutánati kérté résaghét ámbiro tombé mín ngángaye yéfe wáutárhét.

47 “Nderé mámáfi so yém féfeyot, ménamén fémojem mbéwé méngo erametati yéfeyot Ngánjánene mat yátogh árfet, efe féfene ákifem té esmetaménd.

48 Fém nafrotati efalo yiyátotati féfene ákifem némé té yafrotaménd; yémofem esmetaménd Ngánjánene mat yátogh ár a fémojem yéfene mbéwé méngo erametati.

49 Yéné téfnan, Ngánján yánjo káfeté mwighe norayam, 'Yéndon so ewáfáretan Ngánjánene mat yátogh ár a Yesuene muyafé ár, wénde ámb so esmetat, ámb wéi so ewifnat.'

50 Féyo ár mérén yénanotio sénonjo efogh so em téfnót ménamén Ngánjánene mat yátogh árfene férék eréghmén kétándmayo rényégh,

51 kétándmé Abelene férék kétán Jakarayane férék, efe yésmetaménd ghéngén wárogh kitaré a

njúnnjúnofnar sífayé yéné néndkéfan. Néméwét, yéndon némaufrotan fé, ár mérén yénanotio sénonjo efogh so em téfeyot méinyotioat.

⁵² “Nderé mámáfi so yém nákwatamegh téfnárét, ménamén fémofofem mé té tamndawét yéné ki matyam sésafne sauréghmén. Fémyo yau so kélawangi kénjút, a fémofofem ekmbotati fá efe élaughét narametat.”

⁵³ Njam Yesu nuwanoi kété, Farasi ár a nákwatamegh téfnár nékwe tasotawét a ámogh si tarametawét tárfár yammén,

⁵⁴ kawanjetawét sái terangayénd Yesu ménáyan némé yaufi si sái korayangai.

12

Matot táwawéngsotau

¹ Njam ár mérén náumendaménd, féyo fárofáro káfkafe katumndawét. Yesum si yérnyai fronde yánjo waitogh árfefaf korayau, “Fém so nawarawenati kétándmé Farasi árfé unyégh ghérsé tambén.

² Efogh yéném némé méinyotio yafar so kanendangé, a némé ténoghe yém so nufanat.

³ Fém némé noraye kwéfitayan so kufarngé kwayaghat, a fémon némé yawanjai ténganan kénjúnro so yaitote kétándmé méngo sémsota.

⁴ “Yéndon ewaufrotan, tane fútaréf, férfér yau em emofem fífi esmetat a yéné soramé yémofem yau némé so yafrotat.

⁵ Wénde yéndon ewauyafotan féfeyot efe so férférafé yéfandati: férférafé yéfandati Ngánján, féfene ngi soramé, fá muyafé yém emo so ewite

fését. Néméwét, fá yéné yém efalofifi fémo fem efe so férférafé yéfandati.

⁶ Némé 5 némbne men tamorwén 20 toyaye? Wénde némé yau wawalingé yém Ngánjánene kénjún.

⁷ Néméwét, féne sénko séf sem Ngánjánene waféghkaf em. Fém yau férférafé em. Fémo fem ewaindati némbne men tértér.

⁸ “Yéndon ewaufrotan, emofem yénd wiyátotat safén nde fá em tane, ndenáyameyo Ároene Ambumom so efalo tayátongé nde fá em tane kété Ngánjánene njafar si résagh árfene sáfrére.

⁹ Wénde emofem njam wékenat yénd ár safén wéi so ekenan Ngánjánene njafar si résagh árfene sáfrére.

¹⁰ Efe njam noraya Ároene Ambumoeta so tawalindangé, wénde efe njam noraya yaufi si Ngánján Mbérbéroefaf yau so tawalindangé.

¹¹ “Njam fém nénémnjat áumengégh méngot, limánégh ár a muyafé árfefaf, fém yau mámé mwiché em ndernáye fém so nawamarotati o fém némé so norayati,

¹² ménamén Ngánján Mbérbéram so ewatamete fém yéné efghon némé so norayati.”

Wemár mámáfi ároene rengerenge si

¹³ Ámb ár norayai mérén kénjún yáfaf, “Watamegh ár, témnde tane ané faloghét némé tane afam euroi.”

¹⁴ Yesum yawangoi, “Fútar, emo wékafai yénd ménát yéndon efalotan rokarrokar féfene néndkéfan sómbio ár?”

15 Ndenaye fá norayai yéfefaf, “Kor fété! Ménamén féfene méinyotio fénatafénaté kwénjtamén; ménamén féfene ghérsé yau so rokaram tawanjarngé.”

16 Féyo Yesum emndayéng yéné rengerenge si: “Kété témorwén ámb wemár ár efe témorwén mband yuré némé kanotawét mer rokar ndawan.

17 Fá nemnayéng, 'Yéndo némé so yafrotan? Tane yau kor sifayé yém ánde tane méinyotio rokar so ewamndan.'

18 “Féyo fá norayai, 'Yéné fiyém yéndon némé so yafrotan. Yéndon so yironan tane wamángégh méngo so yérametan ndimbalfifi, a kété yéndon tanjo ndau rokar a tanjo ámb rokar so ewamndan.

19 Yénd so korayangén tandio táf, “Tafaf em tárfár mer rokar ekmang tárfár yunjéf. Afrát ghérsaye so némor; njamke néne kénjún, wéri nu néneyan a so náuwéte.”

20 “Wénde Ngánjánam yémndai fá, 'Fém mámáfi ár! Yéné sémbáran fémon fene ghérsé so téram. Féyo emon so tawanangé méinyotio rokar fémon némé té táfrende fendio?’

21 “Yéné fiyém ndernáye so yém ámb ár emon rokar ewamnde yandio wénde yau em wemár ár Ngánján kénjún.”

Mámé mwighe yau

22 Féyo Yesum emndai yánjo waitogh ár, “Yénémamén yéndon emndetan, mwighayam yau ewawérsota ménamén féfene ghérsamén, némé so enetati; ménamén féfene fifimén a némé so ewawo.

²³ Ghérsé siyém minde tukén, wénde njamke siyém yuwanyo yém, a fífi siyém minde tukén, wénde sáláme siyém yuwanyo yém.

²⁴ Kéretangi kétán kwagh kés em: yémofem yau eitat o etanat, yéfene wamángégh méngo yau ewam; wénde Ngánjánam emanjne fá. Fém em minde tukén Ngánjánene ghékfán a ewaindati yéné men!

²⁵ Fém so féyotaro em ndené teke sái emor ménáyan mwiché wawérsoghan yénémamén?

²⁶ Táf njam yau ewafrotati yéné némbne rokar, fém némamén mámé mwiché so nemnati ámb rokarmén?

²⁷ “Kéretangi ndernáye kéghat mbumbu nanotat. Fá yau násáfotat minde yéfenjo sálámet. Wénde yéndon emndetan, yau mer ndené Solomon yáne méinyotio merfífi rokar kénjún fá umaneghkaf témorwén ndené mbumbu kés em.

²⁸ Fá Ngánján yém emo ewamanete kéghat yus, árkéméné sénonjo yéna em káye kawaindangi a ewite fését. Nderé minde tukén yémon némanete fém? Nderé némbne mwichafé fém em!

²⁹ Fém yau féfenjo tikéfan nuitati njamkémén a numén, fém yau mwichayam ewawérsota yénémamén.

³⁰ Ménamén téndo ár yéné mband maratan nérsat yéné rokarot, a fene Afé mat yém féfene néme ménde em.

³¹ Wénde yéronjati Ngánjánene limánégh, a yéné rokar so tawaramangé féfeyot féyotaro.

³² “Férfér yau em, némbne mérén, ménamén féfene Afé áuwéghan yém so tawaramangé

Ngánjánene limánégh.

³³ Fémo fem tátérnangi féfene némé ewam a tawaramangi yauyau árét. Néusnati mani yáf féfendio árkéméné yau so kefongi, féfene ngonjél so njafaran yém kété ánde yau so kefongi, ménamén yau oro téfnáram so tawanangi a yau so ghénjam ewasérmbotat.

³⁴ Ménamén ánde féfene ngonjél yém, féfene tikéf kété so em.

Kor ghékéf sénté em

³⁵ “Túmén afrengéghkaf aem Ngánjánene ásafoghét méinyotio efogh a sémbár,

³⁶ ndenanit ásafogh ár kawanjetawét ménát yéfene ndimbal ár so nénangote awerégh téméndta, fá njam nénangota a náutána, yémofem sésafne táfandio so tasawérngi yáyot.

³⁷ Nderé áuwégh so yém yéfeyot yéné ásafogh árét yéfenjo yuram tawinjongé fá táf afrengéghkaf njam em fá sái nénangota. Yéndon féfe ewaufrotan efaloe, yémon so téfitrarngé awerégh sáláme ménát sái efrenda faiofnar ásafogh ár, so tamndangé ámnjoghét njamke sifayan a sái ewarameta yéfeyot njamke.

³⁸ Nderé áuwégh so yém yéfeyot ásafogh árét yéfene yuram njam tawinjongé afrengéghkaf, fá njam nénangota yéné efghon sémbár néndkéfan o akwan faurghan.

³⁹ Wénde fém so mat em: Méngo yuré mat njam té témorwén árké efogh fénefénean oro téfnár so ténmorwén, yémo yau so tumyongé oro téfnár yáne méngo fétrarghét.

⁴⁰ Fém so afrengéghkaf em, ménamén Ároene Ambum sái yéném yéné efoghféneféneyan fém yau njam nawanjeta afrengéghofnar.”

⁴¹ Fitam yémotai, “Yuré, Fémo yéné rengerenge si noraye téfendro o méinyotio árét?”

⁴² Yuram yawawangoi, “Efe ndené yém ndimbal mwithafé a mer wanjengégh ár? Fá yéné féyém yánjo yuram so tékmangé méngo wanjengét sái ewarameta njamke efoghféneféneyan?”

⁴³ Nderé mer yém yéné ásáfogh téfnárai yáne yuram tinjongé yáne ásáfoghan fá njam nénangota.

⁴⁴ Yéndon némaufrotan efaloe, yémo so tékmangé fá wanjengét yáne méinyotio rokanan.

⁴⁵ Wénde tát faiofnar ásáfogh ár norayai yandio, 'Tane yuram yérse teke efogh angoghét,' a yémon ngi ewafngoi ásáfogh ár a amaf, a njamke nénét a wéri nu nénét ménát wériot.

⁴⁶ Yéné ásáfogh téfnárane yuré so nénangote yéné efghon njam fá yau yánjeta fá a yau yéné efghon mat yém. Yáne yuram so tékrátan tékmangé kcran a yémon so ewite yémafé áyáréghofnar árfé.

⁴⁷ “Ásáfogh téfnár efe mat yém yáne ndimbaloene ménde wénde yau náfrenda o yau yafrota yáne yurane ménde, fá so efmote minde.

⁴⁸ Wénde ásáfogh téfnár efe yau mat yém a emo yaufi yafrote, fá so efmote némbnare. Kétándmé méinyotio árét endefet ewaramete ndimbal yéfeyot, ndené ndimbalyo so taramangé. A kétándmé emon njam efalo yiyátota ndimbale, ndené ndimbaleyo so taramangé.

Yau krufrát yam wénde falogh

49 “Yénd wénmormén fés yénérsamén yéné mbandot, yénd nemnan fés té nawaro wénde yau nawaro!

50 Fronde yénd táf so wém ndimbal tékrátan, a nderé kérté yamamé so wiota kétánotio tane tékrát kefongé!

51 Fém nemne yénd wénmormén krufrát yénérsamén yéné mbandot? Yau, yau krufrát, wénde falogh.

52 Yénandmé sénonjo ámbiro mérén 5 so nafalotat mé fáro, nambiota kétándmé sómbio a sómbiota kétándmé nambio.

53 Fá so nafalotat, afé kétándmé ambum a ambum kétándmé afé, amé kétándmé mérés a mérés kétándmé amé, tanat alé kétándmé nakum alé a nakum alé kétándmé tanat alé.”

Mat áyátogh efogh

54 Fá norayai mérénfáf, “Njam fémofem tawinjongi nu kwéf nénarmbotat mbormborta, efaloe fém so korayangi, 'Nuwét yém,' a so nafamnde.

55 A njam náikái mbormbor yénéfnje, fém so korayangi, 'So yém wafté,' a so nufrote.

56 Efe farun mer néretati wénde kénjún yau! Fém mat em ndernáye so tayamngongi yam mbandan a njafaran. Fém yau mat em ndernáye so tayamngongi sénonjo efoghmén.

57 “Fém fémyo mat em némé yém mbarkánd.

58 Emon njam tawinjongé fém kérté wafroghan mato kérté efrendati soramé so engém mogh sifayat. Yau njam, so tawerangi mogh sifayat. Féyo nák wanjengégh árém taramangi kétán

félismanefaf a félismaném tákmangi kwéfkwéf sifayan.

⁵⁹ Yéndon emndetan, fem yau so kéntorngi kétánotio fém njam méinyotio fai nufrotati.”

13

Kawengo o kér

¹ Táf yéné efghon ámb ár tamorwén emofem Yesue yaufroyénd ménamén Galili yu árfene férék Failletém térémnau yéfene ghéngénafé.

² Yesum yawangoi, “Fém nderé nemnati yéné Galili yu árfene yaufiyam árké ewafrotat yémofem ewaindat yaufiyam yéfene ámb ár kés em Galili yumén, yéné ende yémofem tékrát téfandawét?

³ Yéndon emndetan, yau! Wénde fém yau njam Ngánjánefaf kawengongi, fém méinyotio wéi kér so em.

⁴ O efe 18 kér emormén njam tuk méngo Siloam kénjún nuyai yéfefaf, fém némé nemnati yéfene yaufiyamam ewaindayénd yéfene yaufiyam ámb kés tamorangérwén Jerusalemén?

⁵ Yéndon emndetan, yau! Wénde fém yau njam Ngánjánefaf kawengongi, fém méinyotio wéi kér so em.”

⁶ Féyo yémo tamndetau yéné rengerenge si, “Ár témorwén wén mbwe tiyangérwén yáne géreif mbwe ménj ndau kénjún, a fá téngémorwén wén mbwe ereghét, wénde yémon yau ewinjoí.

⁷ Féyo fá norayai ároefaf emo tanjetau géreif mbwe ménj ndau, 'Yénanotio nambio yunjéf sénonjo yénd té kwénmorwén wén mbwe ereghét yéné wén mbweyot, wénde yéndo yau yinjon.

Ténfend! Némamén mé anogh so nanote yéné mbandan?"

⁸ “Árom yawangoi, 'Yuré, mé koro ámbi ro yun-j-fot, a yéndon so yétanan téndomé dégwrot.

⁹ Njam kafongé kétamé yunjfan, mer! Yau njam, téngnéf.”

Aknyégh amafom frengégh yanai Safatan

¹⁰ Ámb Safatan Yesum tawatametau ámb áumengégh méngon,

¹¹ a amaf témorwén kété yau fi mbérmbéram yékeindam 18 yunjéf. Fá témorwén kanémafé a yau tawalinjotau.

¹² Njam Yesum yinjo i fá, yémo yémotai fá a yémndai, “Amaf, fém ném mer.”

¹³ Féyo Yesum ngángé efayoi yáfaf, a táfandio nolinjoyénd a Ngánján tuwetau.

¹⁴ Áumengégh méngo limángégh ár nékw témorwén ménamén Yesum mer táyátotau Safatan, fá korayau árfefaf, “Kété sem 6 efogh ásfoghét. Féyo eném frengéghét yéné efghon, yau Safatan.”

¹⁵ Yuram yawangoi yá, “Fém efe farun mer néretati wénde kénjún yau! Fémofem túmén taférngi kau o ndonki kétándmé kwélalta a talimángi nuot Safatan.

¹⁶ Féyo yéné amaf, Ebraamene méré s, efe Sáifram yumbai yékeindam 18 yunjéf. Fá fété nawanjar Safatan kétándmé némé yam yékeinda.”

¹⁷ Yesum njam korayau yéné, yáne mék téfnár wáiwái yam ewifoi, wénde ár káuwetawét némé mer Yesum tawafrotau.

Rengerenge si némbne mbwe a yist

18 Féyo Yesum namotai, “Ndernáye nérete Ngánjánene limánégh? Némayafé so yétémndan?”

19 Ndenanit némbne mbwe, árom yéngwanai yiyai yánjo ndawan a nanotam wén náyátoi, a menam njén tarametawét yéné kafeyamé.”

20 Wéikor Yesu namotai, “Yéndon némayafé so yétémndan Ngánjánene limánégh?”

21 Ndené fété yist amafom yanai a yérémnam nambio flawé baik. Féyo méinyotio flawé néminam ndimbal kofékofo namndai.”

Némbne sésafne

22 Yesu njam tiotau Jerusalemét, yémo tang-watametau tesenamé a méngotuamé.

23 Ámb árom yémotai Yesu, “Yuré, féyotaro nambio áro so tawanjar?”

Yémon emndai fá,

24 “Minde násáfotati ménát fém so kélawangi némbne sésafnemé, ménamén yéndon emndetan, tárfár ár yéta so nufotati élaughét a yau so nufrote.

25 Táf méngo yuré njam so kénangongé a so témnangé sésafne, fém so ewakai sésafne téndota náutánati a norayati, 'Yuré, sésafne té sawér téfe.'

“Wénde yémon so tawawangongé, 'Yénd mafina wém fém, o fém árkamé eném.'

26 “Féyo fém so korayangi, 'Yéndfem njamke a nu táneta wém fémafé, a fémon ténmata metau endmé.'

27 “Wénde yémon so tawawangongé, 'Yénd mafina wém fém o fém árkamé eném. Kitrongi ta tambén, fém méinyotio yaufiyam wafrogh téfnár!'

28 “Kété siyém yengam a sén krarégh, njam fémon tawinjo Ebraam, Aisek a Jeikof a méinyotio

Ngánjánene mat yátogh ár efe em Ngánjánene limánéghan, wénde fém té kéméwitat.

²⁹ Ár so eném kétándmé wérwérta a mbormborta a náikáita a yambérméta, a so tawanangi yéfenjo sifayé kété téménd kénjún Ngánjánene limánéghan.

³⁰ Efe soramé em fá so kénáyátongi frondeyot, efe fronde em fá so kénáyátongi soramat.”

Yesuene gherghérsisé Jerusalemét

³¹ Ámb efghon ámb Farasi ár enmormén Yesuef af a yémndayénd, “Koro yéné yu a kuano ámb sifayat. Erodém ngiot némafngo fém.”

³² Yesum yawangoi, “Nguwano taufro yéné ághéághai, 'Yéndon so ewitrotan yau fi mbérmér, a engéfrendan ár sénonjo a káye, a nambio efogh soramé yéndon so tifon tanjo ásáfogh.’

³³ Wénde yénd mé so wéngém sénonjo a káye a ámb efghon, ámb Ngánjánene mat yátogh ár yau so kér em Jerusalem sémta.

³⁴ “O Jerusalem, Jerusalem, fém emofem esmetat Ngánjánene mat yátogh ár a ewafiyátotat wíme efe enwáfáretam féfefaf, yénd ménde wém fene ár so eumendan, ndenáyame amé ghakér kowiam yáne tosétosé yénau tawamongé njambe, wénde fém yau ménde kéném!

³⁵ Kéréta, fene tesen so kafrangongé. Yéndon némaufrotan feyot, fémon yau so kwinjo wéi kétánótio fém njam koraya, 'Nderé frengégh yém efe yéném Yurane yétkwénan!’”

14

Yesu Farasi ároene méngon

¹ Ámb Safatan, njam Yesu téngmorwén Farasi árfene utmanégh ároene méngot nénét, árém kor téfandawét Yesu kakafifi.

² Ámb ár efe témorwén karkaf a ngángé mbwefé yénmorméng Yesuefaf.

³ Yesum emotai Farasi ár a nák watamegh téfnár, “Némé nák yém ménát ár frengéghét Safatan o yau?”

⁴ Wénde fá métar nufrotaménd. Yesum yéngwasroi ár yéfrendai a yéngwatembai.

⁵ Yesum emotai, “Njam endene ámbiro ambum o kau kuyangé kétéan yékwét Safatan, fémo wékeye yau so turto?”

⁶ A yéfeyot ámb yau si.

⁷ Njam fá mat náyátoi wan téfnáram yaferýéng mer sifayé njamke sékian, yémon tawaufrotau yéné rengerenge si:

⁸ “Njam ámb árom kémumyongé fém kétéan awerégh téméndfáf, yau tané yéné tuk sifayé. Yau aem ndené yéné sifayé kés yém nawamnde ároe yémo té yumyo endene em tukén yam a kémaindangé fém.

⁹ Njam nufrota, emon njam taumiye fém so kénafénd a tamndend fém, 'Fene sifayé taram yéné ároe.' Nderé wáiwáiafé yém, fémon so tané yuwon sifayé.

¹⁰ Wénde fém njam kémumyongi, yuwon sifayé tané, fene téménd yuré njam yéném, yémon so kénémndangé, 'Fútar, kimnda tuk sifayat.' Fém so némutémdat wan téfnárafene sáfan.

¹¹ Efe nawarmbotat fáyo so newonat yuwot, efe njam newonat fá so kayátongi ndimbal.”

12 Féyo Yesu norayai yánjo téménd yurafaf, “Fémon njam ewarameta efoghméf néne o séite néne, fémo yau taumyo fe fútaréf a fene anéf a fene mérén o fene wemár fútaréf, fémon njam yafrota, fém so kémumyongi a so némawafángotat.

13 Wénde fémon njam tawaram njamke, taumyo yauryau ár, aknyégh ár, wawér, ghékéf kwékwéf ár.

14 Yémofem yau so fai némawafángotat. Wénde Ngánjánam so néfrende a fai kémawangogé njam yáne ár nénanotat kérta.”

Rengerenge ndimbal téméndmén

15 Soramé Yesum si waitogh yifoi, ámb wan ár norayai, “Frengégh yém yáyot emo so enete téménd kénjún Ngánjánene limánégahan!”

16 Yesum yawangoi, “Ámb árom téfrendau ndimbal téménd a eumyoi tárfár wan téfnár.

17 Téménd efghon, yémo ewáfaretam yánjo ásáfogh ár tanwaufrongi efe té eumyon, 'Taném, sénonjo méinyotio rokar siyém frengéghkaf yém.'

18 “Wénde yémofem si waufrogh ewafngoyénd. Fronde ár norayai, 'Yéndon mband té yanan, a yénd so wéngém fandaghét. Ghérghérsisé kwawalo tayot.'

19 “Ámb norayai, 'Yéndo té ewanan 5 kau, a yénd álighan wém so eufotan. Ghérghérsisé kwawalo tayot.'

20 “Wéi ámb norayai, 'Yénd somé naweran. Féyo yénd yau so wéném.'

21 “Ásáfogh téfnár nangotam a kafrotau yéné yánjo yurafaf. Féyo méngo yuré nékwafé naféghetam a yáfaretam yánjo ásáfogh téfnár,

'Nguwano kétor wékeye némbne endmé a kéghat endmé yéné tesenan a tanwasro yauiyau ár, aknyégh ár, ghékéf kwéfkwéf ár a wawér.'

²² “Ásáfogh téfnárom yémndai 'Yuré, fémon némé wémndai té kufrote, wénde kété mé em sifayé.'

²³ “Féyo yuram yémndai yánjo ásáfogh téfnár, 'Nguwano kétor némbne endmé a kéghat endét a tanwaurémnau, 'Kénaflangi kénjút,' ménát tane méngo so yém afoghare.

²⁴ Yéndon némndetan, efe fronde eumyongén yémofem yau so tufongi tane njamke!”

Waitogh ároene yam

²⁵ Ndimbal mérén tayotau Yesufé, a nawengoi yéfefaf yémon emndai:

²⁶ “Efe njam yéném tafaf sái kamndangé tane waitogh ár, yénd so uwete mindefifi, yénamayo so euwete yánjo afé a amé, yánjo amaf a am-bumtértér, yáne ghakér a mérésmérés, néméwét, ndenáyo yánjo ghérsé. Yau njam, fá yau so yém tane waitogh ár.

²⁷ A emo yau njam yérsa yánjo wafatarégh wén a kwénmaitongé yénd fá yau so yém tane waitogh ár.

²⁸ “Njam efe ár ménde yém ndimbal méngo ramghét, fá fronde so kámnjongé a nufénmeta yéfanda njénamb mani yém wifoghét.

²⁹ Yémon so tafngongé méngo ramégh, wénde yau so tifongé. Féyo méinyotio árem yéfandat némé nufrote so yurtat fá.

³⁰ Fá korayawét, 'Yéné árom yérnyai ramégh wénde yau yífoi.'

³¹ “Némé so yafrote warsagh árom tát yáne njam em 10,000 fiyaré yandio awamaroghét kétamé ámb warsagh ár emafé so násmét 20,000 fiyarafé? Fronde njam kuwanongé mékot, féyo fá so kámnjongé mwiché so yéfarone waingéghét?

³² Fá yau njam yém féyotarofnar, yémon so yáfárete si résagh ár táfandio ámb mé esio a fá so kwómnendangé krufrátot.

³³ Yéné endeyo, fémon tafrango méinyotio rokar, fém so ném tane waitogh ár.

³⁴ “Sol siyém mer yém, wénde yáne ménde njam kefongé, ndernáye so sol nawafarnjé wéikor?

³⁵ Yau mer yém mbandot o ámb rokarot, árem tát yéngwitat.

Efe njam ténganafé yém, so káyarangé yéné si.”

15

Olingégh Sif

¹ Mani kafégh ár a yaufiyam téfnár méinyotio káumendawét áyárg hét yáfaf.

² Wénde Farasi ár a nák watamegh ár mike nufngoyénd, “Yéné árom eumyote yaufiyam ár ménát yémafe nénet.”

³ Féyo Yesum tawaufrotau yéné rengerenge si,

⁴ “Njam ámbiro ároene em 100 sif a kolindangé ámbiro, némé so yafrote? Yémon efaloe so tafrangongé 99 marat sifayan a nguwanongé olingégh sif ronjaghét kétánotio yémo tinjongé.

⁵ Tát yémon njam tinjongé, yémo áuwéghafé tambnangé sif téfayongé yáne fader tukén.

⁶ Fá so nguwanongé méngot. Féyo yémon emotai yáne fútaréf a ámb kaka ár a norayai yéfefaf,

'Áuwégh yangotam yéndfé. Yéndon té yinjon tane olingégh síf.'

⁷ Yéndon emndetan fém kété njafaran ndenéyameyo kété so yém ndimbal áuwégh. Efaloe áuwégh 99 mbarkánd árfenemén efe em yaufiyamofnar, yéné siyém némbnarfifi, wénde minde áuwégh yém ámbiro yaufiyam ár efe njam kawengongé yánjo yaufita.

Olingégh mani mbwe

⁸ “Némé so yafrote amafom táf yáne 10 silfé mani mbwe em a kolindangé ámbiro? Yémon táf lambefé tuwarongé a sámburégh méngo tafngongé ronjagh merkéraye kétánotio yémon tinjongé.

⁹ Féyo yémon njam yinjoi, yémon emotai fútaréf a ámb kaka ár a norayai yéfefaf, 'Áuwégh yangotam yéndfé, yéndon té yinjon tane olingégh mani mbwe.'

¹⁰ Yéndon emndetan fém, ndené endeyo, kété so yém áuwégh Ngánjánene njafar si résagh ár sáfrére ámbiro yaufiyam ár efe njam kawengongé yaufita.”

Olingégh ambum

¹¹ Yesum wéikor si yéngwafngoi, “Kété témorwén ár sómbio ambumafé.

¹² Kertrom yémndai yárefé, 'Afé, yénd yau so nawanjetan kétán fém kér ném. Sénonjo kwaram fene rokarta tane némé so em.' Féyo yémon ewafaleyai rokar néndkéfan yánjo sómbio ambumat.

13 “Féyo tekofnaye, kertrom ewanai yáne némé tamorwén, náfriendam nuwanoi nayu yuwot a mani taranégh yéngwafngoi yaufi ghérsayan.

14 Yéné soramé yémon njam ewifoi méinyotio rokar, kété nuyai káukáu yéné yuwon, féyo fá áronjagh nufngoi sioghmén.

15 Féyo fá nuwanoi ásáfoghét nómnendai ámb árfefaf yéné yuwon, a árom yéngwáfáretam fá kimb wanjengét.

16 Fá minde siogh témorwén, fá ménde témorwén kimbafene njamke mbarmbar nénet. Wénde emo yau taramangai yáyot némndafi.

17 “Fá njam nénangoi mwithat, fá norayai, 'Méinyotio tane afane faiofnar ásáfogh ár féyotaro njamkeyan em, a yéna yénd swém krotro wém!

18 Yénd so nangotan tane afafaf a témndan, “Afé, yéndon yaufiyam té tafrotan njafarot a fefaf.

19 Yénd yau féyotaro wém sái wémndeta fene ambum. Yénd kuyáto ndenanit fene faiofnar ásáfogh ár.”

20 Féyo fá nokayoi a nuwanoi yárefafaf.

“Njam kété mé ténmorwén nayu, yárefam yéngwinjoi fá a gherghérsisé yam yafoi yánemén. Fá néngengoi yánjo ambumoefaf a yambnai a tésnetau.

21 “Ambumom yémndai yárefé, 'Afé, yéndon yaufiyam té tafrotan njafarot a fefaf. Yénd yau wémndeta fene ambum yénd wém.’

22 “Wénde yárefam yémndai yáne faiofnar ásáfogh ár, 'Wékeye! Mer totér sáláme ténmawanangi a tawongi. Talawend ghil yáne ngángayan tawend sandol kafkafan.

²³ Ténmanengi yarsafé kau tésmangi. So téménd yafrotam a áuwégh yangotam,

²⁴ ménamén yéné tane ambum efe kér yémormén sénonjo ghérsé yém. Fá té nolindai a sénonjo té yinjongém.' Féyo yémofem áuwégh tangotawét.

²⁵ "Táfandio, fronde sénko ambum témorwén ndawan. Fá njam nénáyatoi méngo kaka, fá náyárayéng wagh ke a ermángégh.

²⁶ Féyo yémon yanmoi ámb faiofnar ásáfogh ár a yémotai némé yam nufrote.

²⁷ Yémon yawangoi, 'Fene néngén té nufar, a fene afam yarsafé kau té yésém ménamén fá yéna yém a merro yém.'

²⁸ "Féyo fronde sénko ambum nékw náwerai a yau nélawai méngo kénjút. Yárefé néntoryéng a yamnendai élaughét.

²⁹ Wénde yémo yawangoi yárefai, 'Kéreta! Méinyotio yunjéf yéndon ásáfogh tafrotan feyot a yau kwawalinde fene si. Wénde fémon némé ámb yau waramai ta tosé gout ménát yéndfem téménd sái tafrotawém tane fútarafé.

³⁰ Wénde njam yéné fene ambum emo fene mani tátérnawéng yaufi ghérayan kénangote méngot, fémon yesmang yarésafé kau yáyot!'

³¹ "Yárefé norayai, 'Tane ambum, fémon tómnén yéndfé ténre. Méinyotio rokar tane sem fene em.

³² Wénde yéndfem ásneghafé a áuwégh tafrotam ménamén fengén kér yémormén a sénonjo ghérsé yém. Fá nolindai a sénonjo yéna yém.'"

16

Mwighé sénté wanjengégh ár

¹ Yesum emndai yáne waitogh ár, “Ámb wemár árom yékafai ár yáne rokar wanjengét. Wénde wemár ároe yaufroyénd ndené rokar wanjengégh árom fene mani té ewalinda.

² Féyo yémo yanmoi fá a yémotai, 'Némé yéné yém yénd náyáran fenemén? Kwaram fene ásáfoghmén mat ndernaye tanjete, ménamén fém yau so ném wanjengégh ár yéné soramé.'

³ “Wanjengégh ár norayai yáfafétio, 'Yéndon némé so yafrotan sénonjo? Tane yuram tane ásáfoghta wutér. Yénd muyafnar wém targhét, a yénd wáiwái wém ómnengéghét.

⁴ Yénd mat wém némé yéndon so yafrotan ménát árém mé so umyotat yénd yéfene méngomé njam yéndon tanjo ásáfogh koron.'

⁵ “Féyo yémon tamotau ámbiroámbiroe yáne yurane fai wangoghét. Yémo yémotai fronde ár, 'Njénamb fai ekmang tane yurane?'

⁶ Yémo yawangoi, '20 dram olif wékwér.' Wanjengégh árom yémndai fá, 'Téngwan fenjo fefé, kámngo wékeye, a tafarota 10 dram.'

⁷ “Wéi yémo yémotai yénamayo ár, 'Fefaf njénamb em?' Yémon yawangoi yá, '1,000 flawé baik.' Yémon yémndai fá, 'Téngwan fenjo fefé. Tafarota kétán 800 flawé baikot.'

⁸ “Yuram tuwetau yáne unyégh rokar wanjengégh ár ménamén fá kawarawenau merkéráye. Ár yéné mbandan nawarawenat merkéráye wénde kwayaghane ár yau ndené em.

⁹ Yéndon ewaufrotan féfe, fútar náyátotati fémyo mband rokere, njam tafrango, fém so kémumyongé tuot méngotuot.

10 “Efe njam ndimbal mwithafé yém némbne yaman, ndenáyo wéi so yém ndimbal yaman. Efe njam unyégh ár némbne yaman yém, ndenáyo wéi ndimbal yaman so yém.

11 Féyo fém yau njam efalo ném mbandoene rokar wanjengét, ndernáye fém so niyátotat efalo wemáran?

12 A fém yau njam efalo kéném ámb ároene rokar wanjengét, emon so kémaramangé fenjo rokar?

13 “Ásáfogh ár yau so yém sómbio yurafene limánégh mbanmbanan. Fémon so yékene ámb a so yuwete ámb, o fém so kamnyong ámbfáf a tékena ámb. Yénémamén fém yau so sómbio limánégh mbanmbanan ném, Ngánján a mani.”

14 Farasi ár sem mani méndero ár em. Yémofem njam náyaráyénd yéné si a fén yafngoyénd Yesu.

15 Yesum emndai fá, “Fém yéné féyém efe mer nitáro kénamndangi árfene ghékfan, wénde Ngánján mat yém féfene tikéf. Némé minde tukén árfene mwithayan fifiofnar yém Ngánjánene ghékfan.

16 “Mosesene nák a Ngánjánene mat yátogh ároene watamegh si táitotawét kétánotio Jonene efogh. Kétándmé yéné efghon, Ngánjánene limánéghmén mer si waitogh yérnyai, méinyotio árém end táronjawét kétán Ngánjánene limánéghfáf.

17 Áfráte yém njafar a mband so kawaindangend, wénde némbne si Ngánjánene sian yau so titrém.

18 “Emon njam yánjo amaf tatembangé a kawerangé ámb amaf kamndangé amafanyo wanégh

ár a emon njam watembégh amaf kawerangé káyátongé áranyo wanégh ár.

Wemár ár a Lajarus

¹⁹ “Kété témorwén wemár ár efe kumanetau minde tukén sáláme a témorangérwén yánjo meran méinyotio efghon.

²⁰ Yáne méngo sésafnefaf kété témorwén ómnengégh ár yétkwén Lajarus efe témorwén fénend kér ro

²¹ a ménde témorwén nénet némé kuitawét kétándmé wemár ároene njamke kitarata. Táfandio ághé tanmorwén tasambnawét yáne fénend.

²² “Ómnengégh ár kér yémormén a njafar si résagh ár yénmormén a yéngwasroyénd fá kétán Ebraamefaf. Féyo wemár ár kér yémormén a yiyátotaménd.

²³ Efoghofnar yékw sifayan, wemár ár tékrátan témorwén, njam fá néretai tukét yinjoi Ebraam nayuta, yémafé Lajarus yáne téndota.

²⁴ Féyo fá nutnai, 'Afé Ebraam, tayot ghérghérsisé a témnde Lajarus ngángé tauwarngé nuan a tane kánké krufrát tiyáto ménamén yénd fés kénjún tékrátan wém.

²⁵ “Wénde Ebraamém yawangoi, 'Ambum, kawafarota kété fene ghérsé ámnjogh efghon, fém meran kénmorwén, táf Lajarus yauyauan, wénde sénonjo fá enaghan yém yéna a fém tékrátan.

²⁶ Ámb téfén siyém, féyotarofnar yém yéné ménamén yékw ndimbalam yénfalowé, ménát efe ménde éférmanéghét yénandmé fefaf siyém táikér yém.'

²⁷ “Yémo yawangoi, 'Féyo yéndon némamnendan fém, afé, téngwáfáreta Lajarus kétán tane afane méngot,

²⁸ ménamén tane em 5 néngnéf. Mat so táyátongé fá yau so eném yéné tékrát sifayat.'

²⁹ “Ebraamém yawangoi, 'Buk kété em Moses a Ngánjánene mat yátogh ár efarotaménd, fá sái náyáretat yéfendio.'

³⁰ “Fá norayai, 'Yau, afé Ebraam, ámb kér ár njam néngangota kétán yéfefaf, fá so kawengongi.'

³¹ “Fá norayai yáfaf, 'Yau njam náyáretat Moses a Ngánjánene mat yátogh ároefaf, fá yau so nawengotat wéi ndenýameyo kér tambén njam kénangongé ghérsat.'”

17

Watamegh wányányéghmén a ndimbal mwighe

¹ Yesu norayai yánjo waitogh árfefaf, “Árké yaman eméinde ár túmén yaufiot, wénde tékrát yém yéné ároe emo eméinde.

² Yéné ároefaf ndimbal wím so yumbetat kéman a yitat arakafot, yéné mé té yém némbne kérté. Wénde emo taméinde némbne ambumtértér yaufiot, fene kérté so yém ndimbal.

³ Féyo kor kafandangi fémyo.

“Njam fenam yaufi yafrota, yárna, a fá njam kawengongé, tawalinda.

⁴ Njam yémo yaufi yafrota fefaf 7 mbinotmé ámbiro efogh kénjún, a 7 mbinotmé nénangota wéikor fefaf a korayangé, 'Yénd té nawengon,' fémon tawalinda.”

⁵ Yesuene muyafé ár norayayénd Yurafaf, “Yuré, ténmamina téfene ndimbal mwithé!”

⁶ Yesum yawangoi, “Njam fene ndimbal mwithé yém ndenanit némbne mbwe, fém féyotaro so koraya yéné ndimbal wénfáf, 'Karufang a kayang arakafan,' a so kényarángé fém.

⁷ “Njam fene faiofnar ásáfogh ár nénangota tarégh tambén o síf wanjengégh tambén, ndimbal ár so korayangé, 'Kénaf kámnjo njamke nénet’?

⁸ Wénde fá so korayangé, 'Tane njamke kwanegh, kwáfrenda a kwanjeta njam enetan. Yéné soramé fémo so enete.'

⁹ Kánjo yaramai faiofnar ásáfogh ároe ménamén yáne áyáréghmén némat yémon yémndai wafroghét?

¹⁰ Ndenéyameyo fémofer njam ewafrotati méinyotio némat té emndai wafroghét, norayayénd, 'Yénd siéném faiofnar ásáfogh áro yéném. Yéndfer tanwafrotam téfenjo ásáfoghro.'"

10 ár yaufi ghéngan enjnéfé

¹¹ Yesu álighan témorwén Jerusalemét, tiotau Samaria a Galili yu néndkéfan.

¹² Fá njam kufanau méngotuot, 10 ár yaufi ghéngan enjnéfé tamorwén yéfangoyénd fá. Fá nénokayoyénd nayu

¹³ a nutnayénd minde tukén, “Yesu, Yuré, ghérghérsisé téfeyot!”

¹⁴ Yesum ewinjoi fá a norayai, “Nguanongi, ngauyafongi fémyo ghéngén wárogh árfefaf.” A njamandio néngwanoyénd, fá mer néngamndayénd.

15 Ámbiroam, njam yinjoí frengégham yanai, nénangoi, Ngánján tuwetawét minde tukén.

16 Fá budme niyai Yesuene kaffaffaf, kánjo yaramai yáyot. Fá témorwén Samariamén ár.

17 Yesum yémotai, “Némé 10 ár méinyotio frengéghkaf em? Ánde ámb 9 ár em?”

18 Némamén yéné Téndo árró nénangoi Ngánján frengéghét?”

19 Féyo Yesum yémndai fá, “Kokai a nguвано. Fenjo ndimbal mwithayam mer té niyáto.”

Ngánjánene limánégh

20 Ámb efghon Farasi áré m yémotai Yesu, “Njam so Ngánjánene limánégh yéném?” Yesum ewawangoi, “Ngánjánene limánégh yau yéném yéné ende fémon so tinjo fenjo ghékte.

21 Fém yau so norayati, 'Siyém' o 'Kété yém' ménamén Ngánjánene limánégh siyém féfene kénjún yém.”

22 Féyo Yesu norayai yánjo waitogh árfefaf, “Efogh yéna yéném fém njam so ménde em winjoghét ámb efghon Ároene Ambumoenemén, wénde fé mofem yau so tinjongi.

23 Áré m so tawaufrongi féfe, 'Kété fá yém,' o 'Yéna fá yém.' Yau néwaitotati yéfe soramé yéfefaf.

24 Ménamén Ároene Ambum njam nénangota, méinyotio áré m so yéfandat ndenanit toyé kwayaghanit so télálángé witmé njafar kwéndkwéndta kétán witmé njafar kwéndkwénd.

25 Wénde fronde yémon so tárfár tékrát efande a so yékenat yéné saté ár ménam.

²⁶ “Ndenaye fété Noane efghon kés tamorwén, ndeneyameyo so yém Ároene Ambumoene efghon.

²⁷ Áré m njamke a nu táneta wét, amaf ár kaweretawét kétán efogh nawerai Noa nélawai minde ndimbal ngá rñdot. Féyo tát kékér nakmai a yérambaryé ng méinyotio ár.

²⁸ “Ndeneyameyo tamorwén Lotene efghon. Áré m njamke a nu táneta wét, kéufnamotawét rokar, njamke yéghan a méngo raméghan.

²⁹ Wénde yéné efghon Lotém yéfrangoi Sodom, fés a fésafé wím kénu itawét njafarta nunit kafamndau, a yérambaryé ng méinyotio ár.

³⁰ “Ndeneyameyo Ároene Ambumoene efghon so nufrote.

³¹ Yéné efghon efe méngo téndon em yau so kényawangi méngo kénjút rokar résaghét. Ndeneyameyo, efe ndawan em yau so néngangotat rokar résaghét.

³² Yafarotati Lotene amaf!

³³ Emo njam yéta yánjo ghérsé yambeta so yétarne, emo njam yétarna yánjo ghérsé so kawanjarngé.

³⁴ Yéndon némaufrotan fe, yéné sémbáran sómbio ár so ekmare ámbiro kémé gh sífayan, ámb Ngánjá nam so téngwanangé ámb so téfrangongé.

³⁵ Sómbio amaf so néusé nanét njamke mérne, ámb so yémon téngwanangé, ámb so téfrangongé.”

³⁶ *

³⁷ Yémofem yémotayénd, “Ándan, Yuré?”

* **17:36 17.36** Yau siménj.

Yesum ewawangoi, “Ánde kér fú yém, ndikáké kété so náumendat.”

18

Rengerenge si kwiranemén a mwiché farorégh ár

¹ Yesum tawaufrotau yánjo waitogh árét a ren-gerenge si ewauyafoi yéfe fá so tùmén Ngánjánafé norayat a yau so kékmbongi.

² Yesu norayai, “Ámb tesenan kété témorwén mwiché farorégh ár efe Ngánján férferofnar témorwén utmanéghofnar árfefaf.

³ Kété témorwén ámb kwiré yéné tesen kénjún efe katérnau tùmén yáfaf siafé, 'Ta kwaram mbarkánd yéné si éwighmén mék téfnarafé siyénmare.'

⁴ “Nák sénko árom yékenai ámb efghot, wénde ambinomén norayai yánjomén, 'Yénd férferofnar wém Ngánjánefaf a utmanéghofnar árfefaf,

⁵ wénde yéné kwiram tùmén wawérsote yénd, yéndon so tinjon yáfaf mbarkánd, ménát yau so nénaténe tafaf tùmén!’”

⁶ Féyo Yuré norayai, “Káyárangei kété néné yéné mbarkándofnar mwiché farorégh ár norayai.

⁷ Ngánjánam so fété enwarse mbarkánd yánjo waferégh árét, efe nendat yáfaf efogh a sémbár. Yémon yau so tùmén ekarote fá.

⁸ Yéndon némaufrotan fe, yémon so tinjongé nde yémafém mbarkánd yanangi wékeye. Wénde njam Ároene Ambum nénangota, yémon so tawin-jongé efe em ndimbal mwichafé yéné mbandan?”

Farasi ár a mani kafégh ár

⁹ Yesum tawaufrotau yéné rengerenge si ámb ároefaf efe tawewonawét ndené kemnawét ndené yénd yéném mbarkánd ár a fá yau:

¹⁰ “Sómbio ár nuwaneyayénd kétán wáwefnogh méngot Ngánjánafé oraighét, ámb témorwén Farasi ár a ámb témorwén mani kafégh ár.

¹¹ Farasi ár nokayoi Ngánjánafé koraiwét, 'Ngánján, kánjo fe ndené yénd yau wém ndené ámb ár kés em, oro téfnár, yaufi wafrogh ár, amaf wanégh ár, o ndenanit yéné mani kafégh ár kés em.

¹² Yénd nawafarmetan sómbio efogh ámbiro Safatan a yéndon túmén ramégh yam so yafrotam Mosesene nákam noraye Ngánjáneyot.'

¹³ “Wénde mani kafégh ár takayongérwén nayu. Fá yau nówewoi ndenáyo njafarot, wénde yánjo kafan nasmai a norayai, 'Ngánján, gherghérsisé tayot, yénd yaufi ár wém.'

¹⁴ “Yéndon némndetan fém, yéné yaufi ár, yau ndené Farasi ár, fá kangotau méngot áuwéghafé Ngánjánene sáfrére. Fém njam nawarmbota ámb árfefaf, fém so kémeworngi, a fém njam yuwan ném, fém so ném tukén.”

Ambumtértér a Yesu

¹⁵ Áré m tanérsawét ambumtértér Yesuefaf ménát frengéghét. Njam waitogh áré m yinjoyénd yéné, yémofem ekmboyénd yéfefaf.

¹⁶ Wénde Yesum emotai ambumtértér yáfastio norayai, “Tanumyongi ambumtértér kénafangi tafaf, yau ekmbotati ambumtértér ménamén Ngánjánene limánégh siyém ndené áré t ambumtértér kés em.

17 Yéndon efalo si ewaufrotan, ámb árom emo yau tanangé Ngánján limánéggh ndenanit am-bumtértér sem yau so kényawangí.”

Wemár ár

18 Ámb Ju sénko árom yémotai fá, “Mer watamegh ár, némé yéndon so yafrotan tuot ghérsé résaghét?”

19 Yesum yawangoi, “Némamén wémndete yéndon mer? Efe yau mer yém fá Ngánjánro.

20 Fém mat ném náknák, 'Amafanyo wanéggh yau, ár ngi yau, oro yau, unyégh yau, eutmanwé afé a amé.”

21 Yémo yémndai, “Kétándmayo yéndon tosé kwémorwén, yéndon yéné méinyotio nákwé tawarawénawén.”

22 Yesum njam nááyai yéné, fá norayai yáfaf, “Fefaf mé náláite ámb yam wafroghét. Eterna maniot fene némé em méinyotio, ewarameta yéfeyot yauyau áré, a fém so ném wemár njafaran. Féyo kénaf, kwénmaito yéndon.”

23 Yémon njam nááyai yéné si, fá nawin-joi ghérghérsisafé ménamén fá témorwén minde wemár ár.

24 Yesum yéfandai a yémndai, “Nderé táikér yém ndené wemár áré Ngánjánene limánéggh élaughét!

25 Taikre kemole élawéggh nidul fénemé siyém ndimbal, wénde taikre wemár ároe élaughét Ngánjánene limánégghét yéné yam yáinde.”

26 Fá efe nááyayéndon yéné ámoghan, “Efe so wét kunjarnéggh?”

27 Yesum ewawangoi, “Némé táikér yém áré Ngánjáneyot siyém áfrat.”

28 Fité norayai yáfaf, “Yéndfem enfrangongém méinyotio téfene némé tam fém némaitongém!”

29 Yesu norayai yéfefaf, “Yéndon ewaufrotan féfe efaloe, yéndon mat eyátotan méinyotio ár emo efrango méngo, amaf, yanaf, yárefaf, ambumtértér Ngánjánene limánéggh téfnan

30 so kor ewin jotati tárfár mbinotmé sénonjo yéné ghérayan, a so akegh ghérsé tinjongi Ngánjáneta soramé yuwon.”

Yesu wéikor korayau yánjo kérmén

31 Yesum ewasroi 12 waitogh ár téndot a emndai fá, “Yénd kuwanongém kétán Jerusalemét, a méinyotio yéné yéfarotaménd Ngánjánene mat yátogh árém Ároene Ambumoenemén so nufrote.

32 Fá so téramangi Téndo árfefaf, a yémofem so si yawafrotat, yasalitat fá, mbérme yéfarndat.

33 Yémofem so yéfmotat a yésmetat krot. Nambio efogh soramé fá wéikor so kanongé.”

34 Wénde waitogh ár yau mat náyatoyénd yénémamén. Yénayoene fifi tétnongérwén kétándmé yéfe tambne, a fá yau mat náyatoyénd némémén fá korayau.

Yesum mer yiyátoi ghékéf kwékwéf ómnengégh ár

35 Njamandio Yesum tánetau Jeriko, ghékéf kwékwéf ár témorangérwén end téndon kómnendau.

36 Njam yémon eyárai ár mérén álighan kawaindawét, fá namotai némé yam nufrote.

37 Yémofem yaufroyénd yá, “Yesu Najaretmén siyém nawainde.”

³⁸ Fá nutnayéng, “Yesu, Deifidene ambum, so ghérghérsisé ném tafaf!”

³⁹ Fá efe tangmorwén endmé yarnayénd fá a yémndayénd, “Métar kékmbo!” Wénde fá yéméindayénd minde keyot, “Deifidene ambum, so ghérghérsisé ném tafaf!”

⁴⁰ Yesu nékmboi a tamndangé ár yáfaf ménjaghét. Njam nénaflai kaka, Yesum témotangé fá,

⁴¹ “Némé wafroghét ménde ném tafaf?”

Yémon yawangoi, “Yuré, yénd ménde wém éreghét.”

⁴² A Yesum yémndai fá, “Féyotaro so kéreta! Fenjo ndimbal mwigghayam némanjar fém.”

⁴³ Táf fété fá ghékéf néretai a yémon yáitoi Yesu, tuwetau Ngánján. Njam méinyotio árém yinjoyénd, yémofem wéi ndenáyo Ngánján tuwetawét.

19

Jekies mani kafégh ár

¹ Yesu téngmorwén Jerikomé.

² Ár yétkwén kété témorwén Jekies, fá témorwén mani kafégh sénko ár efe témorwén wemár.

³ Fá ménde témorwén Yesue fandaghét, wénde ndémbndémb ármén yau yinyoyéng ménamén ár mérén kénjún takayongérwén.

⁴ Féyo fá frondeyo nengoi a narmboi ndimbal wénan ndenanit wanj wén Yesue winjoghét, táf Yesu mé téngmorwén yéné endmé.

⁵ Njam Yesu nufaryéng yéné sifayan, Yesu nówewoi tukét a yémndai fá, “Jekies, kénewor wékeye yuwot. Fene méngon sénonjo so wémor.”

⁶ Féyo fá néneworyéng wékeye a Yesu áuwéghafé yumyoi yánjo méngot.

⁷ Méinyotio árém yinjoyénd yéné yam a mikemike nufngoyénd, “Fá néngwanoi wan téfnár náyátoi yaufi ároefaf.”

⁸ Wénde Jekies nokayoi a norayai Yurafaf, “Kéreta, Yuré! Sénonjo yénandmé yéndon efalotan néndkéfan tane rokar yauiyau áré, a yénd njam té kuindan árfefaf rokarmén, so ewangotan yéfene fai fo mbinotma.”

⁹ Yesu norayai yáfaf, “Sénonjo wanjarégh yém yéné méngot, ménamén yéné ár siyém Ebraamene ákimén.

¹⁰ Ménamén Ároene Ambum yénmormén ron-jaghét olingégh ár wanjarghét.”

Rengerenge si ten faiofnar ásáfogh árfenemén

¹¹ Njam fá káyáretawét yénémamén, yémon tawawaitotau rengerenge si ménamén fá témorwén Jerusalem kaka a ár kemnawét ndenénde Ngánjánene limánégh kar sélngwéle so kufarngai.

¹² Fá norayai, “Ámb sénko ár nuwanoi nayu yuwot ménát fáyo náyátoi warsagh ár a so wéi nénangote.

¹³ Féyo yémon emotai ten faiofnar ásáfogh ár a yéfeyot ewarametam ámb rérero ndimbal mani. Fá norayai, 'Takmangi yéné mani ásáfoghét kétánotio yénd nénangotan.'

¹⁴ “Wénde yánjo árém méndméndat tafandawét a ewáfáretam fénaté ásáfogh mérén soramé fá norayayénd, 'Yénd méndefnar yéném yéné ár sái kamndangé téfene warsagh ár.'

15 “Fá náyátoi warsagh ár féyo fá nénangotam méngotuot. Féyo yémon ewáfáretam faiofnar ásáfogh ár kétán endefet mani ewarametam ménát matot njénamb mani ewafrotaménd.

16 “Fronde ámbiro ár yénmormén a norayai, 'Yuré, fene maniam té efuna ámb ten.'

17 “Yáne yuram yawangoi, 'Mer yém. Tane mer faiofnar ásáfogh ár! Ménamén fém té efalo náyáto némbne mani funaghan, fémon so ewanjete ten ndimbal tesen.'

18 “Sómbiomén yénmormén a norayai, 'Yuré, fene maniam té efuna ámb 5.'

19 “Yáne yuram yawangoi, 'Fémon so ewanjete 5 ndimbal tesen.'

20 “Nambiomén faiofnar ásáfogh ár yénmormén a norayai, 'Yuré, fene mani siyém. Yéndon fene mani tamndan a etnoyén sáláme sutafé.

21 Yénd fenemén férfér kwémorwén ménamén fém ném táikér ár. Fémon totér némé yau yélawai a yétane némé yau yiyáyéng.'

22 “Yánjo yuram yawangoi, 'Yéndon so kémawitérmbon fe fenjo sieyo, fém yaufi faiofnar ásáfogh ár! Fém mat ném ndené yénd wém táikér ár a yéndon ewangotan árkéméné yau em tane a etanan yéné árkéméné yéndon yau eitamén.

23 Némamén wét tane mani yau yélawai mani funagh sifayan ménát yénd njam nénangotan, yéndon so tinjongén minaghkaf?'

24 “Féyo yémon fá emndai efe tawakayongérwén kaka, 'Takawangi yáne mani yá también a tara-mangi yá efe ten maniafé yém.'

25 “Fá norayayénd, 'Yuré, té náyátongi ten mani yáne!'

26 “Yémon tawangongé, 'Yéndon némndetan ndenáye méinyotio endene tárfár em, yá so taramangi tárfár, wénde endene yau em, so takawangi.

27 Wénde tane mék téfnár efe em méndefnar fá em yénd sái wém yéfene warsagh ár, tanwasrongi a tásmetangi tane sáfrére.”

Yesu warsagh ár nélawete Jerusalemét

28 Yéné si soramé Yesu téngmorwén frondeyo Jerusalemét.

29 Njam kaka náyátoi Betefes a Betani mband tunakéf yu yétkwén olifén, yémon ewáfáretangyai yánjo sómbio waitogh ár, emndeyai fá,

30 “Kuwanend méngotuot fronde, njam kélawend, so tinjend ndonki rényéghkaf, efe yau yéfayongérmén. Ténferend a yénémnjét yénan.

31 Ámb árom njam tamotangé, 'Némat fémofofem yéferét?' taufrend yá, 'Yuré ménde yém.”

32 Yéné efe ewafareméng nuwaneyayénd a yin-jeayénd ndernáye té engémndeyai fá.

33 Njamandio yémofofem téferwét ndonki, yéné yuram emotangyai fá, “Némamén fémofofem yéferét ndonki?”

34 Yémofofem yawangeyayénd, “Yurane ménde yém.”

35 Yémofofem yénémnjeménd Yesuefaf, yéfenjo sáláme efayeyayénd ndonkiyan a Yesu nafayoi yéné tukén.

36 Njamandio Yesu téngmorwén, árém yéfenjo sáláme tangéfyangotawét endmé.

³⁷ Fá njam téngmorwén kaka néngamndai yéné sifayan ánde end ngewonau Olif Mband tunakfot, méinyotio Yesuene waitogh ár nufngoyénd wagh áuwéghafé Ngánjánefaf marat kéme, téfén ménamén sélngwélafé ásáfogh téfandawét Yesuefaf:

³⁸ “Frengégh ném warsagh ár efe néném Yurane yétkwénan!

Krufrat njafar tukén a ndimbal kwayaghé minde tukén!”

³⁹ Ámb Farasi ár kénjún norayayénd Yesuefaf, “Watamegh ár, táwárna fene waitogh ár!”

⁴⁰ Yémon ewawangoi, “Yéndon emndetan fém, njam fá métar ekmbó, wím so nutnat!”

⁴¹ Njam Yesu kaka ufarghétro témorwén Jerusalemét, yéngwinjoi yéné tesen, Yesu táf ye nufngoi yénémamén

⁴² a norayai, “Jerusalemén ár, yénd ménde wém fém mat kamndangi sénonjo némé yam krufrát yénérse féfefaf, wénde yau mat em. Ménamén ténoghe yém kétándmé féfene ghékéfta.

⁴³ Efogh yéna eném féfeyot njam féfene mék téfnáram so tawarendangi fém a tawanawangi féfe méinyotio téndomé.

⁴⁴ Yémofem so tawalindangi fém kétán mbandot, fém a ambumtértér fene sifayan. Yémofem ámb yau so taurongi wím kwéndkwéndan yaufifi, ménamén fémofem yau yáyamngongi Ngánjánene wanjarégh féfeyot.”

Yesu wáwefnogh méngon

⁴⁵ Féyo Yesu nélawai wáwefnogh méngo sifayan a wifarégh ewafngoi emofem rokar téwáfnamotawét.

⁴⁶ Fá norayai yéfefaf, “Buk sian yékai, 'Tane méngo so yém Ngánjánafé orayégh méngo,' wénde fémofem yiyátongi oro téfnárafene átnogh yékw.”

⁴⁷ Méinyotio efghon fá témorwén watameghan wáwefnogh méngon. Wénde limánégh ghéngén wároggh ár, nákwatamegh ár a limánégh ár ménde tamorwén Yesue ngiot.

⁴⁸ Wénde yémofem yau end ewinjoyénd yá ngiot, ménamén méinyotio árfene mwigghé tarnyangérwén yáne sifaf.

20

Yesuene si muyé moghmén

¹ Ámb efghon yémon njam tawatametau ár wáwefnogh méngo sifayan a táitotau mer si, limánégh ghéngén wároggh ár a nákwatamegh ár nafghayénd yémafe ámb sénko árfé, enmormén yáfaf.

² Yémofem norayayénd, “Ténmaufro némé muyaye fémon ewafrote yéné ásfogh. Emon fe yéné muyé némaramai?”

³ Yémon ewawangoi, “Yéndon so ndenáyameyo fém témotangén ámoggh si. Ta kwaufrongi,

⁴ 'Jonene walitogh yénmormén njafarta o ártá?’”

⁵ Yémofem táruindawét yéfe kénjúnro a korayawét nde, “Njam yénd korayangém 'Kétándmé njafarta,' fá so kamotangé, 'Némamén yau wét fá efalo yiyátongi?’

⁶ Wénde njam yénd korayangém, 'Kétándmé ártá,' méinyotio árémm so yénamndat yénd wíme ménamén fá em mat nde Jon témorwén Ngánjánene mat yátogh ár.”

7 Féyo yémofem yawangoyénd, “Yénd mafina yéném fá árkémamén yém.”

8 Yesu norayai, “Yéndon wét yau so tawaufron féfe némé muyaye yéndon ewafrotan yéné ásáfogh.”

Rengerenge si ndau wanjengégh téfnárafenémén

9 Fá téngmorwén tawawaitotau árét rengerenge si, “Árém yeitam géreif mbwe ménj ndawan, noroi faiofnar ásáfogh árfefaf a nuwanoi teke.

10 Wau yuwon yémon yáfaretam faiofnar ásáfogh ár kétán ndau wanjengégh árfefaf ménát yémofem so téramangi yáyot ámb géreif mbwe ménj mbwe yéné ndaumén, wénde wanjengégh árém tésmetawét fá a yátembayénd firo rokarofnar.

11 Yémon yáfaretam yénamayo faiofnar ásáfogh ár, wénde yéné árém ndenényameyo tésmetawét, mámé wáiwáiafé yátembayénd firo rokarofnar.

12 Yémon yáfaretam nambiomén a tésmetawét férkafé yitaménd fá.

13 “Géreif mbwe ménj ndau yuré norayai, 'Yéndon némé so yafrotan? Yéndon so yéngwáfaretan tane abum efe yéndon yuwetan. Efalo yiyátoi yémofem so yutémndat.'

14 “Wénde njam ndau wanjengégh árém yin-joyénd fá, yémofem korayawét yéfenjo kénjúnro, 'Yéné siyém ndau yurane abum yém. Wét yésmetam krotio fá, a ndau rokar so kénamndangi téfene.'

15 Féyo yémofem yitaménd géreif mbwe ménj ndau kénjúta a yesmayénd krotio fá.

“Némé so yafrote géreif mbwe ménj ndau yuram yéfefaf?

¹⁶ Fá so yéném a engésmete krotio yéné ár mérén a tawaramangé géreif mbwe ménj ndau ámb árét.”

Njam árém náyárayénd yénémamen, fá no-rayayénd, “Yénandmé yaufifi so yém!”

¹⁷ Yesu néngretai yéfefaf mbarkándaye a emotai, “Féyo némé fifi yéné yém árkéméné yéfarotaménd, 'Sérasér árké méngo ramégh téfnáram yékenayénd a namndayéng néndkéf sérasér.’

¹⁸ Méinyotio ár efe njam nénuitat wíman so karéfkaréf nufrotat, a njam kénuyangé árfefaf fá so tásénangé.”

¹⁹ Nákwatamegh ár a limánégh ghéngén wároggh ár end táronjawét werghét wékeye, ménámén fá mat náyatoyénd nde fá korayau yéné rengerenge si yéfenemén. Wénde fá férfér tamorwén árfenemén.

Kaisare mani kémégh

²⁰ Yémofem ghékéfé tafayotawét yáyot, a ewáfáretaménd ufénmanégh téfnár efe mermer kuindawét. Fá yéta kemnawét Yesue werghét ménát ámb si so korayangai, ménát yémofem so tramangayénd gafanafaf.

²¹ Ufénmanégh téfnáram yémotayénd fá, “Watamegh ár, yénd mat yéném ndené fém noraye a ewatamete némé mbarkánd yém a fém yau namnyote árfene mwighafaf, wénde ewatamete Ngánjánene ende efaloyero.

²² Téféyot mbarkánd yém mani sái ekmetam Kaisare o yau?”

23 Yesum ewawinjoini yéfene unyégh a norayayéng yéfefaf,

24 “Kwauyafongi yáne mani. Endene ár sáf a yétkwén ekayong?”

Yémofem yawangoyénd, “Kaisarene.”

25 Yesum emndai, “Taramangi Kaisare yáne némé yém, a Ngánjáne taramangi némé yém yáne.”

26 Fá endofnar namndayénd Yesue werghét némé yaufimén korayau kété árfene sáfrére. Sélngwél emormén yáne uwangoghan, a fá métar namndayénd.

Anogh a awerégh

27 Ámb Saduki ár enmormén efe norayayénd ndené kété ámb yau anogh yém. Fá enmormén Yesuefaf moghét.

28 Fá norayayénd, “Watamegh ár, Mosesém yéfarotam nák téfeyot ndené njam yánngénoene yané kér yém tatembangé amaf wénde ambumofnar, yánnngnom fété so kwiré tékayongé a ambum eunjeta yanai.

29 Kété tamorwén sefen ghakér ambum. Fronde sénkom nawerai a kér yémormén ambumofnar.

30 Yénamayom kwiré nawerai, wénde fá ndenényameyo kér yémormén, yéfrangoyéng ambumofnar.

31 A nambiomén nawerai kwiré, ndenényamanro sefen kér emormén, yéfrangoyéng ambumofnar.

32 Soramayo amaf kér yémormén.

33 Anogh efghon endene amaf so yém? Ménamén yéné sefenam té naweretaménd.”

34 Yesum ewawangoi yéfe, “Árém amaf so fété naweretat yéné mbandan.

³⁵ Wénde soramé efghon, fá efe so tawanongé kérta yau so nawerétat.

³⁶ A fá yau kér so em. Fá so ndené kamndangi njafar si résagh árnit. Fá so em Ngánjánene ambumtértér ménamén Ngánjánam so tawanongé kérta.

³⁷ Wénde Mosesém njam yufarotaméng kéghat fés awároghan, yémon yuyafoi ndené kér so nan-otat ghérsat. Yémon témotau Yuré 'Ebraamene Ngánján, Aisekene Ngánján a Jeikofene Ngánján.'

³⁸ Fá yau yém kér árfene Ngánján, wénde ghérsé árfene Ngánján, ménamén fá méinyotio ghérsé em yáfaf."

³⁹ Ámb nák watamegh ár namnyoyénd, "Mer norayayénd, watamegh ár!"

⁴⁰ A árém yau yémotayénd fá ámb ámogh si kor.

Endene ambum yém Keriso?

⁴¹ Yesum emotai fá, "Némamén ndené árém norayat nde Keriso yém Deifidene ambum?"

⁴² Deifid fáyo safén nakmai Sams bukan a norayai,

'Yuré noyarai kétán tane Yurafaf:

"Kámnjo yénandmé tane também ngángata.

⁴³ Kétánotio yéndon tákman fene mék téfnár fene kafkaf mbanmbanan."

⁴⁴ Deifidém tanmotau fá 'Yuré.' Ndernáye fá yáne ambum so yém?"

⁴⁵ Njamandio méinyotio árém tiyáretawét, Yesum emndai yánjo waitogh ár,

⁴⁶ "Kor nawarawenati nák watamegh árfenemén. Fá ménde em tombé sálámefé arengét a sái eutémdat térarégh sífayan, a yéfene

mwighé témorwén minde mer sifayan ámnjoghét áumengégh méngo kénjún a yémofem méndefé tafandawét limánégh ámnjogh sifayé témndan.

⁴⁷ Yémofem unyéghe kwirafene rokar tawarsawét a fá mermer kuindawét tombé sie Ngánjánafé orayégh ár sáfan. Ndené árem tékrát so yérsat minde tukén.”

21

Kwirane ramégh

¹ Njamandio Yesu néngretai, yémon ewinjoí wemár árem takmetawét ramégh rokar wáwefnogh méngon.

² Yémon yinjoí yauyau kwiré sómbio némbne mani mbwe kémghan.

³ Yémon emndai, “Yéndon efalo ewaufrota, yéné yauyau kwiram ewaindai fá emofem mani takmetawét.

⁴ Méinyotio yéné árem takmetawét némbnare tárfár rokarta, wénde kwiram ekmeyai méinyotio yánjo ghérsé ámnjoghmén.”

Kerker efoghene ufarogh yam

⁵ Ámb yáne waitogh ár tamorwén sian ménamén ndernáye wáwefnogh méngo yamanetaménd mer wíme a ramégh yam wateghkaf Ngánjáne. Wénde Yesu norayai,

⁶ “Méinyotio fémo némé yéfande yéna, efogh yéna yéném ánde ámbiro wím yau so kafrangongé kétándmé ámbta, méinyotio so ewite yuwot.”

⁷ Fá namotayénd, “Watamegh ár, njam so yéné yam nufrotat? A némé yamam so tufarotangé ménát yéné yam ufroghétro em?”

⁸ Yémon ewawangoi, “Kor fété aem fém war-soghmén. Mwighé sénté ménamén tárfár ár so eném tane yétkwénan, ndené siafé, 'Yénd wém Yesu,' a 'Efogh siyém kaka yém.' Yau ewaitotati fá.

⁹ Njam fém náyáretati mékmén a sélngwélafé yammén, yau táf férfér em. Yéné yam fété so nufrotat frondeyo, wénde mbandoene yátogh yau mé so yéném.”

¹⁰ Féyo fá norayai yéfefaf, “Ámb yu a ámb yu, fá so násmét, ámb ndimbal yu a ámb ndimbal yu, fá so násmét.

¹¹ Kété so yém ndimbal sokrere, káukáu, ndimbal enjne tárfár yuwomé a férférafé yam a ndimbal sélngwélafé yam njafaran.

¹² “Wénde yémofem so kémerangi a kértayan kénékmangi fém soramé yéné yam so nufrotat. Fém so némumbetat áumengégh méngon a kémarmbnangi kwéfkwéf méngot, a néngemnjat warsagh ár a gafanafene sáfrére tane yétkwén téfnan.

¹³ Wénde yéné so fiyém efoghféneféne si wait-oghét fene ndimbal mwithamén.

¹⁴ Wénde fém mwithayam yau némaworsota frondeyo ndernáye fém so nawamarote fémyo.

¹⁵ Yéndo so kémaramangén si a káfeté mwithé ménát fene mék téfnáram yau so kémitrombongé o kénémdangé fém ném unyégh ár.

¹⁶ Fém so sén erametat afafemyo, amafemyo, anafemyo, ménamyo, fútaramyo a yémofem fém so ámb krot ekmetat.

¹⁷ Méinyotio árém fém so méndméndat efandat ménamén tanemén.

18 Wénde fene ámbiro sénko séf yau so kolin-dangé.

19 Fém so taikrataye ewakai ménát fémo so tinjo efalo ghérsé.

20 “Fémofem njam Jerusalem tinjongi fiyaré warengéghkaf em táf fém so mat káyátongi nde yáne wasérmbogh siyém kaka yém.

21 Mat táyátongi efe Judiamén ár em táf kangongi kétán mband tunakfot, efe tesenan em táf kétorngi, efe em tesen sémta yau kélawangi tesenot.

22 Yéné efogh fifiyafé náyátoi árké tékrátmén yéfarotaménd.

23 Nderé mámáfi so yém suafé amafafet yéné efogh a mbrake amafafet! Kété so yém ndimbal tékrát yéné mbandan a nékw yéné árfeaf.

24 Fá so enfetat naifaye krotio a ámb so eweretat kwéfkwéf méngo árot méinyotio ndimbal yuwot. Jerusalem so yésénat Téndó árém kétánotio Téndó árfene efogh ufroghfaf.

25 Kété sélmgwélafé yam so em efghan, ghérareyan a kéndafefaf. Mband tukén, méinyotio ndimbal yuwomé so yém mwithé ndémke a uwérsoghan ménamén arakaf sóf su kemén.

26 Ár férfére so nuitat, ménamén kérté némé yéném yéné mbandot, njafarmén fifi so násámbnetat.

27 Yéné efghon yémofem so tinjongi Ároene Am-bum angoghan njafar kwamkwaman ménáyafé waftafé a ndimbal kwayaghafé.

28 Njam yéné yam ufrogh kufngongi, kokayongi a tauyongi féfene sénko, ménamén féfene wan-jarégh siyém kaka yém.”

²⁹ Yémon tawaufrotau yéné rengerenge si, “Téfandangi fig wén a méinyotio wén.

³⁰ Njam wén mbambam éwiwogh kufngongi, fémo fem so tinjongi féfendio a mat kamndangi nde efogh yu siyém kaka yém.

³¹ Yéné endeyo, njam yefandati yéné yam ufroghan, fé m mat so kamndangi nde Ngánjánene limánég siyém kaka yém.

³² “Yéndon ewaufrotan féfe efalo si, ámb ár mérén yéné satamén so mé em ghérsé njam méinyotio yam nufrotat.

³³ Njafar a mband so kawaindangend, wénde tane si yaufifi so kawaindangé.

³⁴ “Kor nawarawenati, féfenjo tikéf yau ewaghnati wéri nuye, wagh témnde a mbandoene méghméghé ménamén yéné efgham so tát kémerangé sunsune ndenanit urérnit.

³⁵ Ménamén yéné efogh so yéném méinyotio yéfefaf efe emor yéné mbandan.

³⁶ Aya túmén ghékéf sénté aem néretati a Ngánjánafé orayégh ménát fé m so kawanjarngi kétándmé némé ufroghét em, a fé m so taikrataye ewakai Ároene Ambum sáfrére.”

³⁷ Méinyotio efghon Yesu témorwén watamegghan wáwefnogh méngon, a fá tangmorwén méinyotio sémbáran Olif Mband tunakfan.

³⁸ Méinyotio ár tanmorwén túmén tándái akwan áyárg hét yáfaf wáwefnogh méngot.

22

Judas nuwanoi Yesue sénot

¹ Minaghofnar flawamén téménd, yétkwén Waingégh téménd kaka kénamndetau.

² Limánégh ghéngén wároggh ár a nákwatamegh árém ámb end táronjawét Yesue werghét, ménamén fá férfér tamorwén árfenemén.

³ Féyo Sáifér nélawai Judas Iskariotefaf, efe ámbiro nafaloí 12 ármén.

⁴ A Judas téngmorwén kétán limánégh ghéngén wároggh árfefaf a wáwefnogh méngó wanjengégh árfefaf a taruindawét yémafé ndernáye yémon so sén téramangai Yesu.

⁵ Fá káuwétawét a nuwangoyénd mani ramghét yáyot.

⁶ Judas nuwangoi a kéretau end táronjau Yesue werghét árofna sifayan.

Soramé njamke

⁷ Efogh nawerai Minaghofnaye flawamén árké yém Waingégh sif tosane ghéngénmén.

⁸ Yesum ewafareméng Fité a Jon a norayai, “Kuwanend yéfrengéghét Waingégh njamke téfé nénet.”

⁹ Yémofem yémotangeyayénd, “Ándan fene ménde yém téféyot frengéghét?”

¹⁰ Yesum ewawangeyai, “Njam ngélawend tesenot, ár so tinjend nu séfkwénafé yémon so tafange. Fémofem téngwaitend árké méngot njam ngélawangé,

¹¹ a témndend méngó yuré, 'Watamegh árém namote, “Ánde yém wan téfnároene méngó saté, ánde yéndon so enetan Waingégh njamke tane waitogh árfé?””

12 Yémon so tawauyafé féfe ndimbal méngo saté tukén, méinyotio teghkaf yém. Afrengégh kété ayém.”

13 Fá néwaneyayénd rokar ewinjeayénd ndenáye fété Yesum ndernáye tamndéwéng. Féyo yémofem yéfrenghéménd Waingégh njamke.

14 Njam efoghféneféne nawerai, Yesu a yánjo muyafé ár nénámjoyénd njamke sifayan.

15 A Yesum emndai fá, “Yénd minde ménde kwém njamke nénét fémafé soramé tékrát so yéfandan.

16 Yéndon ewaufrotan féfe, yéndon yau so enetan wéikor kétánótio yéné nufrota Ngánjánene limánéghan.”

17 Soramé kafusi yerai, yémon kánjo yaramai a norayai, “Tawanangi yéné a tafalotangi féfene kénjúnro.

18 Yéndon ewaufrotan féfe yéndon yau so yéfértan wéri nu kor kétánótio Ngánjánene limánégh kénufarngé.”

19 Yémon féscaf flawé yerai, kánjo yaramai a etfoi, a ewaramai, yéné siafé, “Yéné siyém tane fifi, árkméné so téraman féfeyot. Yéné yafrotati awafaroghét tanemén.”

20 Ndené endeyo, njamke soramé yémon yerai kafusi, ndené siafé, “Yéné kafusi siyém totér rényégh tane férék kénjún árké so nasune féfeyot.

21 Wénde yéné ár emo yénd so sén wéramuete siyém yéna yéndfé yénmorare.

22 Ároene Ambum so kér yém Ngánjánene méndeyan, wénde nderé mámáfi yém yéné ároe emo sén yéramete.”

23 Fá ámogh nufngoyénd yéfenjo kénjúnro efe yéna yafnyang téfefaf emon so sén yéramete.

24 Féyo éwigh nufngoyénd yéfenjo kénjúnro efe so yém ndimbal.

25 Yesu norayai yéfefaf, “Téndo árfene warsagh ár yuré kamndangi waftafé yéfenjo ár limánghét, wénde fá emndetat, 'Fútar em árfene.'"

26 Wénde fém yau so ndené em. Wénde efe ndimbal yém so yém ndenanit ambumtosé, a efe limánégh ár yém fá so yém ndenanit faiofnar ásáfogh ár.

27 Efe yém ndimbal, yéné ár efe yémor kitarayan o yéné ár efe faiofnar ásáfogh ár yém? Yéné ár efe yémor kitarayan. Wénde yénd wáféin féfefaf faiofnar ásáfogh ár.

28 Fém fá em efe tanwakai tafaf tane ufoghan.

29 A Yéndon ewaraman féfe wafté Ngánjánene limánghét ndené fété tane Afam wafté waramai ta,

30 ménát fémofem so enetati njamke a nu tane kitarayan Ngánjánene limánéghan, a so emorang limánégh ámnjogh sifayan, Israilmén 12 ár méréen moghan so ewakai.

Yesu norayai Fitane kenaghmén

31 Yémon yémndai, “Saimon, Saimon, Ngánjánam muyé yaramai Sáifére fe ufoghét ndenanit ndau téfnáram yafrote witrémboghét kétándmé mer mb-weta yaufiot.

32 Wénde yénd Ngánjánafé koraiwam feyot, Saimon, nde fene ndimbal mwiché yau so kuyangé. Fém njam kénawengo tafaf, fémon so muyafé eyátote fengénéf.”

³³ Wénde yémon yawangoi, “Yuré, yénd afrengéghkaf wém fémafé álighét kwéfkwéf sifayat a kétán krot.”

³⁴ Yesum yawangoi, “Yéndon némndetan fém, Fité, fémon so kwékena nambinotmé nde fém mafina ném tanemén soramé ghakér kowi kutnangé sénonjo.”

³⁵ Féyo Yesum emotai fá, “Yéndon njam ewáfáretan fém mani yáfofnaye, awogh yáfofnaye o sandolofnaye, némé rokar ámb náláite?”

Yémofem yawangoyénd, “Yau.”

³⁶ Yémon emndai fá, “Wénde táf sénonjo mani yáf tanangi a awogh yáf tawanangi, a njam yau ewam féfene náifé, sálámeyafé tétérnangi ámbiro náifat.

³⁷ Buk si yékai, ‘A fá témorwén waféghkaf yaufi árfe kénjún.’ Yéndon ewaufrotan féfeyot nde yéné yam efalo so nufrote tafaf. Néméwét, némé yéfarotaménd tanemén so efalo nufrote.”

³⁸ Waitogh ár norayayénd, “Téfanda, Yuré, sómbio náifé sere.”

Yémon ewawangoi, “Féyotaro ere.”

Yesuf Ngánjánafé koraiwét Olif Mband tunakfan

³⁹ Yesu tiotau túmén mband tunakéf yétkwén Olif, a yánjo waitogh árém yénamayo táitotawét fá.

⁴⁰ Njam nufaryénd yéné sifayan, yémon emndai fá, “Ngánjánafé norayatati ménát fém yau so kuyangi ufoghan.”

⁴¹ Fá nitroi nayuofnaye yéfetambén a budme niyai Ngánjánafé oraighét,

⁴² “Afé, fene ménde téu yém, yéné tékrát titro ta tambén, tane ménde yau, wénde fene méndero so nufrote.”

43 Njafar si résagh ár nufaryéng yáfaf a yáutánam fá.

44 Yesum ndimbal tékrát yáyárai, fá minde tikfe Ngánjánafé koraiwét a yáne mélmél témorwén ndenánit férék njélkéfnit kasunau mbandot.

45 Njam fá nokayoi Ngánjánafé orayéghta fá néngangoi yánjo waitogh árfefaf, yémon ewinjoi kémghan, yongnai ghérghérsisamén.

46 Yesum emotai fá, “Némamén fém kémégh ekém? Kanongi a Ngánjánafé norayati ménát fém yau so ufogham tawutfongé.”

Yesu yerayénd

47 Njamandio Yesu mé sian témorwén, ár mérén enmormén a ár yétkwén Judas efe témorwén 12 waitogh ármén, yémon tanlimndau fá. Yémon yánetai Yesu a yésnetai.

48 Wénde Yesum yémotayéng fá, “Judas, fémon sénót yafngo Ároene Ambum ménaye séneghé?”

49 Njam Yesuene waitogh árem yinjoyénd némé ufroghétro témorwén, fá norayayénd, “Yuré, wét yéndfem so enfetam téfenjo naifaye?”

50 A ámb árom yanfai limánégh ghéngén wárogh ároene faiofnar ásáfogh ároene también téngan.

51 Wénde Yesu norayai, “Yéné yau yafrotati!” A Yesum yéné ároene téngan yayanjai a mer yiyátoi fá.

52 Féyo Yesu norayai limánégh ghéngén wárogh árfefaf, wáwefnogh méngo wanjengégh ár a sénko ár, efe té enmormén yáyot, “Némé yénd áyárghofnar árfene sénko ár wém? Árkémamén fém taném naifayafé a timayafé?

53 Méinyotio efghon yénd fémafé ténmorwén wáwefnogh méngon, fémo fem yénd yau kwéfandawét nékwafé. Wénde sénonjo féfene efogh té nower, njamandio kwéfkwéfoene wafté féfefaf yém.”

Fitam yékenayéng Yesu

54 Yémofem yerayénd Yesu, yéngémnjoyénd kétán limánégh ghéngén wároggh ároene méngot. Fitam tangwaitotau nayu kéréaye.

55 A njam yémofem fés yuwaroyénd mogh sífayé néndkéfan a fá nám njoyénd mérne, Fité wéi nám njoí yéfefaf.

56 Ásáfogh mérsom yinjoi fá fés kwayaghayan témorangérwén. Mérsom yáyamngoi fá a yémndai, “Yéné ár ámb fíyém Yesue waitogh ár.”

57 Wénde yémon yanyotayéng a yémndai, “Mérés, yénd mafina wém fá.”

58 Tekofnaye ámb árom wéi yinjoi fáyo a yémndai, “Fém ámb yéné fékéném.”

Yémon yawangoi, “Ár, yénd yau!”

59 Ámbiro efoghféneféne soramé ámb árom ménjtaye korayawét ndené, “Fá fété yém Yesue kaka ár, efe yém Galili yumén.”

60 Fitam yawangoi, “Ár, yénd mafina wém fém némamén noraye!” Njamandio korayau, ghakér kowi táf nutnayéng.

61 Yuré nawengoi téfandangé Fité. Fité nawa-farotayéng Yurane si ndernáye yénémndai fá, “Fémon so kwékenang yénd nambinotmé soramé ghakér kowi so kutnangé sénonjo.”

62 A fá nétoryéng sáfét ndimbal ye nendam.

Wanjengégh árém si tawafrotawét Yesu

⁶³ Árém emofem Yesu tanjetawét si tawafrotawét a ngi yafngoyénd.

⁶⁴ Yémofem ghékéf yawamoyénd a témndetawét, “Koraya! Emon nésém fém?”

⁶⁵ A yémofem korayawét tárfár yaufi si yáfaf.

Yesu yém Failtene a Erodene sáfrére

⁶⁶ Fauréghan árfene sénko ár náumendayénd limánégh ghéngén wárogh ár a nákwatamegh ár a yéfene sáfrére Yesu yéngémnjoyénd.

⁶⁷ Fá norayayénd, “Fém njam Keriso ném, téfé ténmaufro.”

Yesum ewawangoi, “Yéndon njam tawaufron féfé, fémofem yau so yénd efalo kwiyátongi,

⁶⁸ a yéndon njam fém tamotangén, fémofem yau so ta kwawangongi.

⁶⁹ Wénde sénonjo yénandmé Ároene Ambum so kámnjongé Minde waftafé Ngánjánene tambén téndon.”

⁷⁰ Fá méinyotio namotayénd, “Fém fété ném Ngánjánene ambum?”

Yémon ewawangoi, “Fém sian mbarkánd em fété yénd wém.”

⁷¹ Féyo yémofem norayayénd, “Yéndfem némé si so yéronjam ndenayu? Yéndfem téfendio té náýarangém yá tambén.”

23

Yesu yakai Failtene sáfrére

¹ Méinyotio árém Yesu yénémnjoyénd Failtefaf.

² Yémofem Yesu usérmbogh yafngoyénd yéné sie, “Yéné árom ewarsote téfene ár yéné sie, 'Yau ekmetati mani Kaisarefaf, Rom tuk warsagh ároefaf a yéné yétkwénan nawarse nde yénd wém Keriso, warsagh ár.”

³ Féyo Failletém yémotayéng Yesu, “Fém fété ném Ju árfene warsagh ár?”

Yesum yawangoi, “A, fém némé noraye.”

⁴ Failletém marataye korayau limánégh ghéngén wárogh árfefaf a ár mérénafefaf, “Yéndon némé mámáfi yau yinjon yéné ároefaf.”

⁵ Wénde fá ménjtaye korayawét, “Yémon kértat taméinde ár méinyotio Judiamén yáne watameghe, kétándmé Galili yu a yénanotio Jerusalem!”

⁶ Njam Failletém náyarai yénémamén, fá namotai, “Yéné ár Galili yumén yém?”

⁷ Njam fá mat náyátoi nde Yesu témorwén Ero-dene limánégh mbanmbanan, Failletém yáfáretam Erodefaf, efe témorwén Jerusalemén yéné efghon.

⁸ Njam Erodém Yesu yinjoyéng, fá ndimbal áuwégh káuwetau ménamén fá teke kawanjetau Yesue winjoghét. Kétándmé Erodém némé té káyáretau yánemén, fá ménde témorwén ámb sélngwélafé yam fandaghét.

⁹ Erodém tárfár ámogh si tarametau, wénde Yesum yau yawangoi.

¹⁰ Limánégh ghéngén wárogh ár a nákwatamegh ár tawakayongérwén kété, nékwafé témndetawét.

¹¹ Féyo Erod a yánjo fiyaré si tawafrotawét a tasalitawét fá. Fá yamanetaménd Yesu warsagh árfene sáláme, yémofem táf kor yéngwangoyénd Failletefaf.

12 Yéné efghon Erod a Faillet fá fútar namndeyayénd, fronde kété fá tanérwén mék téfnár.

13 Failletém eumendai limánégh ghéngén wárogh ár, limánégh ár a ámb ár,

14 a norayai yéfefaf, “Fémofem ténémnjati Yesu tafaf efe témorwén kérté wafrogh ár. Wénde yéndon yéta témotan fá féfene sáfrére a ámb yaufi yau yinjon yáfaf árkémamén fém korayati yémo té tafrote.

15 Erodém yau yaufi yawinjoí féyo yénmangoi téfefaf, 'Yéné ár yau so tékém krot.'

16-17 Yénémaménnde yéndon so yéfmotan soramé téngéfrangon.”

18 Wénde ámbiro mwithayan fá nutnayénd, “Tésmetangi, Barabas ténmutorngi téfeyot!”

19 Barabas yélawayénd kétéan kwéfkwéf sífayat ménamén fá stémorwén ámb ár mérén limánégh ár Jerusalemén yéné efe kásmetawét Rom gafamanafé a ár ngimén.

20 Faillet ménde témorwén Yesue utorghét, féyo fá kor norayai ár mérnafefaf.

21 Wénde fá ménj tarnyangérwén keyan, “Téngwamend, Téngwamend!”

22 Nambinotmé wéikor fá norayai, “Némamén? Némé yaufi yémon yafrotam? Yéndon ámb yau yáne fifi yinjon yáfaf krot. Féyo yéndon so yéfmotan soramé téngéfrangon fá.”

23 Wénde fá minde kutnawét ménjtaye, “Téngwamend!” a yéfene minde ke efalo namndai Yesue waméghét.

24 Féyo Failletém yéfene ménde efalo yiyátoyéng.

25 Yémon yéngéumyoi Barabas efe yélawayénd kwéfkwéf sifayan gafamanafé ásméghmén a ár ngimén, Yesu yéngéumyoi yéfene méndefaf.

Yesu wafatarégh wénan yénamndaménd

26 Njam fiyaram yéngémnjoyénd Yesu, kété ár yétkwén Saimon témorwén Sairene méngotumén, efe ténmorwén álighan ámb tesenot, a Yesuene wafatarégh wén yéfayoyénd yáne faderan térsawéng Yesue sémta.

27 Tárfár árém Yesu táítotawét, amaf tang-wafnyangérwén efe ye kéngéndawét yánemén.

28 Yesu néngawengoi a emndai fá, “Jerusalemén amaf, fém yau ye nendati tanemén. Fém ye nendati féfenjomén a féfenjo ambumtértérafenemén.

29 Efogh yéna yéném njam fémofem so korayangi, 'Frengégh yém ambumofnar amafafet, árké kafkalam ambum yau yéráftam a ndenáyameyo nono yau tafamndawét!'

30 Fá so norayat mband tunakéfafefaf, 'Kénuyangi téfefaf!' a némbne mband tunakéfafefaf, 'Ténmafarngi yénd!'

31 Ménamén njam árém yéné rokar ewafrotat njam wén ghérsé yém, némé so nufrote táf sértan?"

32 Ámb sómbio ár, tárwén oro téfnár, ndenáyo tangémnjowét Yesufé naméghét kérotio.

33 Njam fá nufaryénd yu yétkwén Golgota, “Yáne fifi Sénko sot sifayé,” kété yémofem enamndaménd Yesuf yémafé sómbio oro téfnarafé ámb yáne tambénta, ámb yáne fatrata.

34 Yesu norayai, “Afé, tawawalinda yéfene yaufi, fá mafina em némé yémofem yafrotat.” A yémofem

Yesuene sálame kawaftawét ménaye dais kembn-eye.

³⁵ Ár tárfár tawakayongérwén téfandawét yam ufroghan, limánéggh árém sénkér tawafrotawét Yesue. Yémofem korayawét, “Yémon tawan-jane ámb ár. Fáyo kawanjarngé, njam fá yém Ngánjánene Keriso, yáne waferghkaf ambum.”

³⁶ Fiyaré enmormén si tawafrotawét. Yémofem yénmarsaménd njérmat wéri nu yáyot,

³⁷ a norayayénd, “Fém njam ném Ju árfene warsagh ár, fémyo kawanjar!”

³⁸ Kété témorwén farogh férén yá tukén, árké yémndetat, “Yéné fiyém Ju árfene warsagh ár.”

³⁹ Ámb oro téfnár tamangérwén yá téndon, yémo yémndayéng Yesu, “Fém fété ném Keriso? Kawan-jar fémyo a yénd ténmanjare!”

⁴⁰ Wénde ámb oro téfnáram yarnaméng fá a yémndai, “Fefaf Ngánján férfér té yém? Fém ndenényameyo féu ném.

⁴¹ Yénd ámb rérero tékrátan yéném mérne, ménamén téfenjo yaufimén yéndfem tékrát yérsuwam. Wénde yéné árom yaufi yau yafrotam.”

⁴² Féyo yémon yémndai, “Yesu, yénd táf wafarota fém njam néngém fenjo Ngánjánene limá nghét.”

⁴³ Yesum yawangoi yá, “Yéndon yémndetan fém efalo, sénonjo yénd fémafé so yénre áuwéggh méngotuan.”

Yesuene Kérmén

⁴⁴ Efoghméf témorwén, a kwéfkwéfam yu yafaryéng kétánotio séite karéf efogh náyátoi,

⁴⁵ ménamén efogh nékmboi atremngogh. Wáwefnogh méngon sénjté sáláme tamangérwén nénatiraryéng tukta nde yuwot sómbio karéf.

⁴⁶ Yesu minde nutnayéng, “Afé, fene ngángat tane mbérbmber yérametan.” Njam yémon yéné si norayai, fá kér táf yémormén.

⁴⁷ Rom fiyaré sénko árom yinjoi némé kufrotau, Ngánján tuwetau a norayai, “Efalo yiyátoi yéné ár témorwén mbarkánd.”

⁴⁸ Njam méinyotio ár efe káumendawét téfandawét néméyam kufrotau, ghérghérsisamén wéfan káutánawét a nénguanoyénd.

⁴⁹ Wénde méinyotio fá efe mat tamorwén yánemén a amaf tawafnyangérwén efe kuwaitotau yáfaf kétándmé Galili yu, nayu nénokayoyénd yam téfandawét ufroghan.

Yesuene mband raméghmén

⁵⁰ Kété témorwén ár yétkwén Josef, Ju sénko árfene áumengégh utmanégh ár, mer a mbarkánd ár,

⁵¹ emon yau yéfene mwiché wafroghyam efalo yiyátoi. Fá kétándmé yénmormén Judia árfene tesen Aramatiat a fá kawanjetau Ngánjánene limánégh ufarghét.

⁵² Fá yéngmormén Failtefaf ámoghét Yesuene fifimén.

⁵³ Féyo yémon yeworyéng yuwot, sáláme fiyarghét ménát mbéwé méngon kémghét kété ámb ár ánde yau yélawayénd

⁵⁴ Yéné ásáfogh tafrotau wékeye Fraide séiten ménamén Safat rényégh kaka témorwén.

⁵⁵ Yéné amaf efe Yesufé enmormén kétándmé Galili yuta yéngwaitoyénd Josef mbéwé fandaghét a ndernáye yékmayénd yáne fifi.

⁵⁶ Fá néngangoyénd méngot mer wimafé wékwér frengéghét. Wénde fá kenawét Safatan ndené fété Mosesene nák.

24

Anogh

¹ Sande tándái akwan, amafam tangérsawét mer wimafé wékwér árkéméné yénfrendaménd a néngwanoyénd mbéwafaf.

² Yémofem yinjoyénd wím feghkaf mbéwata,

³ wénde fá njam nélawayénd, yémofem yau yinjoyénd Yuré Yesuene fifi.

⁴ Njamandio fá mwithayan kéwérsotawét Yesuene fifi árkamé yémorwén, tekofnaye sómbio ár nufaryayénd ghékéf waufaroghe kwayaghé sálámeyafé yéfene téndota nokayeyayénd.

⁵ Yéné férféran amaf ninyayénd mbandot, wénde yéné árém emndayénd fá, “Fémofem némamén yéronjati kér árfene sifayan efe yém ghérsé?”

⁶ Fá siyém yéna yau yém! Fá té néngano! Mé kawafarotangi fém ndernáye tamndetau, táf fémafé njam mé témorwén Galili yuwon,

⁷ ‘Ároene Ambum so téramangi yau fi árfene ngángat, wafatarégh wénan so yénamndat a nam-bio efghon so kanongé wéikor.”

⁸ Táf nawafarotayénd yáne si.

⁹ Njam fá nénangoyénd kétándmé mbéwata, yémofem ewaufroyénd méinyotio némé téfandawét 11 waitogh árét a méinyotio ámb árfet.

¹⁰ Meri Makdalin, Joana, Meri Jemse yátmé, ámb amaf efe tamorwén yémafé ewaufroyénd Yesuene muyafé árét.

¹¹ Wénde yémofem efalo yau eyátoyénd yéfene si, ménamén yéfene si afrogh témorwén yéfeyot ndenanit onon ár kar korayawét.

¹² Wénde Fité táf fété nurtotam a nétonam mbéwé yafoghét. Fité néngáwefnoi, engwinjoi sálámero tákmangérwén kénaghkaf, a fá néngwanoi uwérsoghan témorwén némé té nufrotam.

Endmé áligh Emausét

¹³ Yéné efghonyo sómbio ár tangérwén Jerusalemta kétán Emausét 11 kilomité

¹⁴ Yémofem téngwarunwét endmé yéfe kénjúnro némé yam kufrotau.

¹⁵ Njamandio fá ngoraiwét a téngwarunwét mérne, Yesu fáyo yénmormén a tayotau yémafé.

¹⁶ Wénde yémofem yau yayamngeyayénd Yesu.

¹⁷ Yémon emotangeyai fá, “Némamén fémofem yarunyét táf fém seyowé?”

Fá áligh nékmbeyayénd, ghérghérsisé sáfafé.

¹⁸ Ámb témorwén yétkwén Klofas, yémotai fá, “Fém némé wan téfnár ném Jerusalemén a mafina ném némé yam nufrotat yéné efghon?”

¹⁹ Yesum emotangeyai, “Némé yam nufrotat?” Yémofem yawangeyayénd, “Yesu Najaretmén. Fá témorwén Ngánjánene mat yátogh ár wafté kér ro sian a sélngwélafé yam wafroghan Ngánján sáfrére a méinyotio ár.

²⁰ Limánégh ghéngén wárogh ár a téfene limánégh árém yémnjoyénd a yéramayénd krot, a yénamndaménd wafatarégh wénan.

21 Wénde téfene méghmégh nafayoi nde fá so témorwén emo so tanjarngai Israil. Nambio efogh sénonjo yém yéné yam té kufrotat.

22 Féyo ámb amaf téfene mérénmén sélngwél yéramayénd. Fá tangém mbéwafaf sénonjo tándái akwan

23 wénde yau yinjoyénd Yesuene fifi. Fá nénangoyénd téfefaf yénmaufroyénd téfe ndené fá yinjongi njafar si résagh ár, efe noraya ndené fá siyém ghérsé yém.

24 Féyo ámb téfene mérénmén ár néngwanoyénd mbéwafaf a yinjoyénd ndené fété amaf némé kafrotawét, wénde Yesu yéné amafam yau yinjoyénd.”

25 Fá norayai yéfefaf, “Nderé mwigghafnar fém em, a nderé táikér yéfandati efalo yátoghét tikfan méinyotio Ngánjánene mat yátogh árém némé korayawét!

26 Kerisoe áfrat témorwén tékratot soramé fá nélawai yánjo ndimbal kwayaghat?”

27 Yémon sie yérnyai Moseseta a méinyotio ámb Ngánjánene mat yátogh ár, yémon tawawafenau yéfeyot némé té korayau méinyotio Ngánjánene sian yánjomén.

28 Yémofem kaka méngotu yéngiyátoyénd ándan fá tangmorwén, Yesu awaingétro téngmorwén.

29 Wénde yémofem yamnendayénd Yesu ménjtaye, “Yéndfé kámnjongém ménamén yéférte.” Féyo fá néngwanoi yéfefaf ámnjoghét.

30 Fá njam námnoi njamke sifayan yémafé, yémon féscaf flawé yékafai, kánjo yéramai a yétfoi ewarametam yéfeyot.

³¹ Féyo táf yéfene ghékéf nasawéryénd a yáyamngoyénd efe Yesu témorwén, a fá néngolindai kéténdmé yéfene ghékéfta.

³² Fá korayawét yéfenjo kénjúnro, “Téfene tikéf nakérnat téfene kénjún njamandio fá korayau téfefaf endén a si yénmasawéryéng téfeyot?”

³³ Fá wékeye nuwanoyénd a kangotawét Jerusalemét. Kété fá ewinjoyénd 11 waitogh ár a ámb ár emafé káumendawét

³⁴ a korayawét, “Efalo yém! Yuré té nénano a nufar Saimonefaf.”

³⁵ Féyo sómbioyam ewaufreyayénd némé kufro-tau yéfefaf endén, a ndernáye yémofem Yesu yayamngeyayénd Yesum njam feskaf flawé ewat-feyai.

Yesu nufaryéng yánjo waitogh árfefaf

³⁶ Njamandio fá mé korayawét yénémamén, Yesu fáyo nénokayoi yéfene kénjún a norayayéng yéfefaf, “Krufrat féfefaf so yém!”

³⁷ Yéné mérén férferam ewifoi ndené kemnawét nde yémofem kar yinjoyénd bérsebése.

³⁸ Fá norayai yéfefaf, “Némamén fém néworsotati, némamén féfene mwithé déudéu nanote?”

³⁹ Tafandangi tane sómbio ngángé a sómbio kaskaf. Yénd yéndio efalo fété wém! Kwiyánja yénd a kwéfandangi. Bérsebése yau yém fifiyafé a sotafé, fémofem kés wéfandati yénd fété wém.”

⁴⁰ Njam fá korayau yénémamén, yémon tawauyafotau yáne ngángé kabu a kaskaf.

⁴¹ Yémofem mé tétambnawét efalo yau tiyátotawét ménamén áuwégh a sélngwélafé

yammén, yémon emotayéng fá, “Féfene ámb némndafi té ewam yéna nénet?”

⁴² Yémofem yaramayénd Yesue bélamén wagif mbarmbar,

⁴³ a yémon yékafai a yerai ténetau yéfene ghéxfan.

⁴⁴ Fá norayai yéfefaf, “Yéné fiyém némé yénd korayawén táf yénd njam mé ténmorwén fémafé. Méinyotio si efalo so náyatote némé yéfarotaménd tanemén Mosesene nák kénjún, Ngánjánene mat yátogh árfene Buk a Sams.”

⁴⁵ Féyo yémon ewasawéryéng yéfene mwiché mat áyátoghét Buk si némé yéfarotaménd.

⁴⁶ Yémon ewaufroi yéfeyot, “Yéné fiyém némé yéfarotaménd tanemén. Keriso so tékrátan yém a kénanongé kétándmé kerta nambiomén efghon,

⁴⁷ a yaufi awengoghmén a wányányéghmén so yaitotat yáne yétkwénan méinyotio yuwomé so téryangi kétándmé Jerusalemta.

⁴⁸ Fém em fandagh ár yéné yammén.

⁴⁹ Yéndon ewáfáretan fém némat tane Afam unyéghofnar si norayai. Wénde tesenan so nawan-jetati kétánotio njafar tukta waftaye kéneworngé féfefaf.”

Yesuene uyoghmén

⁵⁰ Yémon njam elimai Betani tesenta, Yesum ngángé euyoi a efrendai fá.

⁵¹ Njamandio fá táfrendawéng, yémon engfrangoi fá táf nénguyoi njafarot.

⁵² Féyo yémofem yáwefnoyénd Yesue a kangotawét Jerusalemét ndimbal áuwéghafé.

⁵³ A fá túmén kawanjetawét wáwefnogh méngon méinyotio efghon, Ngánján tuwétawét.

**Mer Si Yesuenemén A Yesuene Waitogh
Árfene Wafroghyammén Lukém Efaroméng
Luke and Acts in the Nama language of Western
Province, Papua New Guinea
Luk na Apostol long tokples Nama long Niugini**

copyright © 2025 SIL Papua New Guinea

Language: Nama

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-11-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Nov 2025 from source files dated 7 Nov 2025

a8ee7a61-e51e-5522-ace3-fd0f2c24db68